

HUMAVISEN

MAGASIN FOR DET HUMANISTISKE FAKULTET • AARHUS UNIVERSITET • NOVEMBER/DECEMBER 2006 • NR. 56

An artistic illustration of a man with a beard and green eyes, looking directly at the viewer. He is shirtless, with a dark tank top visible. His right arm is raised, and his hand is near his head. Two thick, red, hand-drawn lines frame the man, one on the left and one on the right, extending from the top to the bottom of the image. The background is dark and textured.

De røde tal
der ikke vil gå væk

HUMavisen

14. årgang. Nr. 56
November-december 2006

HUMavisen
Det Humanistiske Fakultet
Jens Chr. Skous Vej 3
8000 Århus C

Tlf. 8942 1242
Fax: 8942 1200
FirstClass e-post: HUMavis
E-post: humavis@hum.au.dk
www.hum.au.dk/nyheder/
www.hum.au.dk/nyheder/humavis

Ris, ros og tips kan også sendes via
www.hum.au.dk/nyheder/tip.htm

Redaktion:

Specialkonsulent
Svend Aage Mogensen
(ansvarshavende, *slam*)

Informationsmedarbejder
Marianne Ester Nielsen (*men*)

Bogomtaler: Studentermedhjælp
Sanne Flyvbjerg (*flyv*)

Tegninger: Studentermedhjælp
Anne Bundgaard Christensen (*abc*)

Navneredaktion: Korrespondent
Inge Østergaard Hansen og overas-
sistent Bettina Holmbo Aethon.

Layout: Svend Aage Mogensen.

Distribution:
Intern Post (universitetsparken),
IT-Afdelingen (Moesgård).

Tryk: PE Offset, Varde.

Oplag: 5.000 eksemplarer
ISSN 0908-5343

Indhold

STUDIER 4-15

Hvor skal du hen, du?

Et studieophold i udlandet er næsten obligatorisk. Nu har fakultetet over 400 udvekslingsaftaler.
Side 4-5

En hund til specialet?

Eller er du et eger – eller elefant? Find din specialestrategi og andre gode råd til specialeskrivningen på
side 9-10

FORSKNING, ØKONOMI & FORMIDLING ... 16-23

Ranglisternes verden

Ranglister over universiteter har erobret avis-spalterne. Be there or be square.
Midtersiderne

Røde tal

Der er altid røde tal i farvandet på humanioras budget. Hvor kommer de fra og hvorfor går de ikke snart væk?
Side 18-19

FASTE SPALTER 23-32

RAF + STASI

Vis mig dine venner...
Om Rote Arme
Fraktion og STASI
i 80'erne.
Side 28

Eksterne bevillinger	23
Set & sket	24-25
Navne og præsentationer	26-27
Bøger	28-29
Kalender	30-31
Udstillinger	31
Bagsiden	32

Forsiden

Frame Of Mind kalder maleren og illustratoren Henrik Maretti billedet som pryder denne udgave af HUMavisen.

Titlen i sig selv indrammer meget godt kunstnerens inspirationskilde, som er menneskets tanker og følelser: Glæde, sorg, vrede, jalousi, forundring, frygt og angstelse er alle stemninger som kunstneren afbilder i sine værker.

Læs mere under *Set & Sket*.

Rettelse

I HUMavisen 55 skrev vi at uddannelsen i æstetik og kultur havde sit ophav i forskermiljøet omkring Center for Kulturforskning (CfK). Der var ganske rigtigt personsammenfald, men kronologien var forkert. Æstetik og Kultur begyndte allerede i 1982 under navnet Æstetisk Kulturarbejde, og det var bl.a. forskere og undervisere herfra der 12 år senere var med i det SHF-finansierede projekt Moderne Æstetisk Teori, som holdt til ved CfK i 1993-98.

Vi beklager fejlen og vil gerne på forhånd ønske faget med kælenavnet ÆK tillykke med 25-års jubilæet i 2007, som vi ved vil blive fejret på behørig vis.

Næste nummer: Deadline 29. januar 2007

Graduate School i gang

Første ansøgningsrunde i den nye forskeruddannelse netop slut

Startskuddet til den nye Graduate School har nu lydt, og indtil den 15. november har kommende forskerspirere kunnet byde ind på de attraktive scholarstipendier under 4+4-ordningen.

–Vi er selvfølgelig spændte på at se hvor mange ansøgninger der kommer ind her i første omgang, men også på hvor mange internationale der ligger i bunken, fortæller Johnny Laursen, prodekan for forskning.

Den nye forskeruddannelse har nemlig gjort det nemmere at søge for de internationale studerende, hvis bacheloruddannelse er på 4 år. Samtidig sikrer ordningen, at de danske studerende kan komme hurtigere i gang med en forskeruddannelse og ikke bruger en masse spildtid mellem kandidatdelen og forskerdelen.

Ny ansøgningsprocedure

At den studerende allerede søger efter 4. år har medført en hel ny ansøgningsprocedure.

–Der er mange ting som er anderledes i den nye ordning. Den studerende søger ikke længere på baggrund af specialet, og har ikke nødvendigvis en potentiel hovedvejleder på ansøgningstidspunktet. Man søger således på grundlag af en projektskitse. Desuden lægger vi vægt på bl.a. karakterer, gennemførelse og akademiske referencer, forklarer Johnny Laursen, der forventer næste opslag i maj 2007.

De ansøgere – som inden jul får tildelt et scholarstipendium – går i gang med forskeruddannelsen 1. februar 2007. Forskeruddannelsen under Graduate School fordeles sig på seks ph.d.-programmer, som er fler- og tværfaglige.

Læs mere om forskeruddannelsen og ph.d.-programmerne på:

www.hum.au.dk/fak/phd/gradschool/

To nye uddannelser på vej

To nye uddannelser sætter fokus på oplevelsesindustrien.

Kandidatuddannelsen i *Oplevelsesøkonomi* gør den studerende i stand til at analysere, udvikle, designe, planlægge, tilrettelægge og afvikle oplevelsesmæssige aktiviteter, mens bacheloruddannelsen i *Digital design og kommunikation* sætter fokus på fremtidens digitale muligheder, hvor den studerende lærer, hvordan man styrer komplekse design- og udviklingsprojekter.

Begge uddannelser har forventet start september 2007.

Noget for dig?

Noget for dig – mere for andre lyder sloganet på et nyt projekt døbt Aveta, som nogle studerende har startet – helt frivilligt. Frivillige er også hvad Aveta søger, da projektet har til formål at engagere flere studerende i frivilligt socialt arbejde i Århus. Du kan få noget på CV'et, mens du samtidig hjælper andre. 18. november kan du møde repræsentanter fra fri-

villige organisationer, hvor du efter "speed-date"-konceptet kan blive matchet med en organisation, der passer til din faglighed og øvrige kompetencer. Arrangementet finder sted i Studenternes hus fra kl. 14-19.

For yderligere oplysninger se Avetas hjemmeside på:

www.aveta.dk

Johannes V. Jensen – udstilling og udgivelse

For 100 år siden udgav Gyldendals Forlag Johannes V. Jensens *Digte*, der blev skelsættende for den danske litteraturs indtræden i moderniteten. Gyldendal markerer hundredåret med en kritisk og kommenteret udgave i to store bind af Jensens *Samlede Digte*.

Forfatteren bag udgaven er alle tilknyttet fakultetets Johannes V. Jensen Center.

Statsbiblioteket markerede udgivelsen med udstillingen *Jorden og Lyset* – en titel fra et af Jensens sene prosadigte. I forbindelse med udstillingen er der blevet lavet et gennemillustreret katalog med bidrag af udgiverne, samt en dobbelt-cd med indspilninger af såvel gamle som nye digte. Der er desuden digtoplæsninger af selveste Johannes V. Jensen. Katalog og cd kan bestilles på statsbibliotekets hjemmeside:

www.statsbiblioteket.dk

Læs mere om udgivelserne på Johannes V. Jensen Centrets hjemmeside:

www.nordisk.au.dk/jensen/

Next stop udlandet

Udlandet kalder. Alligevel vælger flere danske studerende at overhøre mulighederne for et udlandsophold som giver status på CV'et. Med fakultetets internationale oprustning er det blevet langt **nemmere at planlægge studier i udlandet**

Hvilke universiteter har mit fag udvekslingsaftaler med? Hvilket fagligt niveau svarer de udenlandske kurser til? Kan alle studierne meritoverføres? Bliver jeg forsinket, hvis jeg rejser ud? Er der en sprogtest inden studiestart? Hvor skal jeg bo?

Man kan godt forstå, hvis nogle giver op undervejs i kampen mod planlægningen af et udvekslingsophold, som ofte begynder minimum et år inden kufferten er pakket. En markant oprustning på det internationale område ved Det Humanistiske Fakultet har imidlertid gjort planlægningen for en hel del nemmere.

Du kan finde information om de forskellige udvekslingsprogrammer, ansøgningsfrister, en oversigt over samtlige fakultetets aftaler samt institutternes internationale kontaktpersoner.

Udland og uddannelse

Rådene er entydige, hvis man spørger de erhvervsledere der sidder i fakultetets Rådgivende Arbejdsmarkedspanel. Udland og Uddannelse er en rigtig god kombination at have stående på CV'et. Alligevel kniber det med at få de danske studerende til at rejse til udlandet. Alene for de humanistiske studerende i Århus har der været et markant fald fra 2004-2005, hvor tallet er faldet med 21 % fra 199 til 157.

–Det er selvfølgelig et problem der skal løses. Vi håber, at det store informations- og rådgivningsarbejde på institutterne for alvor viser sig næste år. En del af Aarhus Universitets brand og kvalitetsmærke er netop, at det skal være internationalt, hvilket betyder, at det skal kunne tilbyde udvekslingsophold hos partnere i topklasse i udlandet, fortæller Johnny Laursen, prodekan for forskning

Farverne på de akademiske kapper og hatte er forskellige fra universitet til universitet, og det gælder også de over 400 udenlandske universiteter, som fakultetet allerede har lavet udvekslingsaftaler med.

og internationalisering, der derfor beklager, at der ikke er flere humanister der benytter sig af de lukrative udvekslingsaftaler på de oversøiske pladser i USA, Australien og Asien.

Ude godt men hjemme bedst

Hvorfor foretrækker de humanistiske studerende den danske kontorstol?

Medierne har generelt kaldt de studerende for kræsnere, der kun takker ja, hvis pladsen lyder på et engelsktalende land.

Andre har peget på, at en af årsagerne til at de udenlandske studerende er mere mobile end de danske er fordi de udenlandske studerende er en del yngre og dermed ikke nær så satte som de danske. En årsag som fuldmægtig Birgit Willaing supplerer med et andet perspektiv.

–Indtil nu har der været tradition for at tage ud på 3. år. Men med de nye studieordninger der er to-faglige betyder det, at de studerende netop er påbegyndt deres nye tilvalgsfag og dermed ikke finder tidspunktet oplagt. Så passer det måske bedre på 4. år, og så kan der må-

ske godt være noget om snakken, at de studerende kan blive for satte i fast bolig og parforhold.

Flere udbud til gæstestuderende

Der er ikke blot sket en indsats for de udrejsende studerende fra Aarhus Universitet, også de gæstestuderende har fået de internationale målsætninger at føle. Og det kan ses på det stigende antal af udenlandske studerende. Birgit Willaing, der netop er ansat med henblik på at styrke fakultetets information til ind- og udrejsende studerende fortæller:

–Den internationale læseplan ligger nu klar et helt år i forvejen til kommende ansøgere. Derudover yder fakultetet også støtte til udvikling af flere engelsksprogede kurser, så vores udbud bliver større og mere attraktivt. Og så har vi fået en folder på engelsk om fakultetets masteruddannelser.

Johnny Laursen supplerer:

–Så har man som dansk studerende ikke mod på at tage til udlandet, så kan man få en smagsprøve her. Internatio-

421 universiteter står klar

Fakultetet har udvekslingsaftaler med i alt 421 universiteter verden over. Det kan være såkaldte bilaterale aftaler mellem Aarhus og det udenlandske universitet eller i regi af ERASMUS/SOCRATES, NORDLYS eller NORDPLUS.

Listen over de 421 aftaler kan findes på:
www.hum.au.dk/fak/studier/Udvekslingsaftaler.htm

naliseringsen er netop ikke blot et udtryk for udlandet, den finder også sted på selve campus med de stadig stigende udbud af engelske kurser såsom *International Studies* og *Nordic Studies*.

International liga

Oprustningen på internationaliseringsområdet er en del af rektor Lauritz B. Holm-Nielsens politik. Han sidder med i Århus kommunes tænketank der blandt andet skal markedsføre Århus som "Danmarks bedste studieby".

Regeringen ønsker generelt at universiteterne skal blive mere internationale, hvis de skal klare sig i den internationale liga.

men

Klik ind og læs om dine muligheder på:
www.hum.au.dk/fak/udland.htm

Tre rappe

til **direktør** Dan Boyter om udlandsophold

Dan Boyter, direktør i Pressalit Group. Medlem af Det Humanistiske Fakultets Rådgivende Arbejdsmarkedspanel.

► *Hvordan ser du som arbejdsgiver på om en ansøger har haft et udlandsophold?*

Vi lever i en global verden, og derfor er kulturelle kompetencer vigtige. Efter min mening opnås kulturelle kompetencer bedst, når man er på stedet og gennem en dagligdag fornemmer og oplever kulturen i landet. Et udlandsophold på CV'et viser også, at den studerende er interesseret i andre kulturer, hvilket er vigtigt i erhvervslivet i dag. Jeg ser det som et stort plus, når en studerende har haft et udlandsophold, men naturligvis er der nogle jobs, hvor det er mere aktuelt end andre.

► *Er det afgørende, hvilket land man tager til, eller hvilket universitet man har studeret på?*

Afhængigt af, hvilket job man skal ud i eller ønsker at få, kan der være nogle lande, der er mere aktuelle end andre. Man kan derfor målrette sit udlandsophold mod et senere job eller arbejdsområde, hvis man ønsker det. For nogen kan det være relevant at vælge et vækstland som for eksempel Kina, men mange EU-lande udgør også vigtige samarbejdspartnere for virksomheder og kan derfor være yderst relevante at opnå et større kendskab til. Vigtigst er det, at den studerende tænker opholdet i udlandet ind i studieforløbet, således at man kan kombinere faglig og teoretisk læring med en større kulturel forståelse.

► *Har du selv været i udlandet i forbindelse med studier?*

Jeg har boet i Frankrig i 5 år, hvor jeg kombinerede arbejde med studier inden for kommunikation. Jeg er halvt englænder og valgte bl.a. Frankrig for at få fransk med som et tredje sprog. I Frankrig oplevede jeg de udfordringer, der er ved at lære et nyt sprog, samtidig med at jeg stiftede bekendtskab med en, for mig, meget berigende kultur.

Pressalit Group

NY RAP KLUMME

Der sidder 15 erhvervsledere i fakultetets Rådgivende Arbejdsmarkedspanel (RAP).

HUMavisen vil i hvert nummer stille tre *rappe* spørgsmål til en af dem om aktuelle emner, og har i denne første klumme spurgt direktør Dan Boyter om udlandsophold.

Mange nye studie-regler

Studieordningerne skal revideres igen (og igen) inden sommer, når en række nye love og bekendtgørelser træder i kraft

Ny karakterskala, målsætninger for hvert eneste fag, farvel til gruppeeksamen og alting på engelsk. Det er (nogle af) kravene til alle universitets fag, og de nye regler skal være skrevet ind i studieordningerne inden sommer.

–Den største forandring er umiddelbart den nye karakterskala. Ikke fordi vi skal til at vænne os til bruge nogle andre tal, men fordi vi skal have beskrevet præcise læringsmål for hver eneste disciplin og skrevet dem ind i studieordningen, forklarer områdeleder for studier Gert Jørgensen, Fakultetssekretariatet.

Landets humanistiske dekaner er gået sammen for at sikre at der bliver tale om dels enkle mål dels ensartede mål på landsplan.

Den ny karakterskala træder i kraft på universiteterne 1. september 2007.

Gruppeeksamen

Som bekendt har regeringen afskaffet gruppeeksamen, og det skal også ændres.

–De fleste steder hvor vi har "gruppeeksamen" er det med individuel bedømmelse, og det vil fortsat være tilladt, men det skal være helt klart hvilke dele af fx en fælles hjemmeopgave, den enkelte studerende har ansvaret for.

Også denne regel træder i kraft til efteråret 2007.

Alt på engelsk

Et andet stort projekt er universitetets ønske om at få en international certificering, kaldet *ECTS-label*.

–Et af målene er at tiltrække flere udenlandske studerende og at gøre vores fagudbud mere gennemskueligt for udlændinge. Derfor skal hvert eneste fagudbud beskrives på engelsk, og læseplanen skal ligge klar et år før den træder i kraft, forklarer Gert Jørgensen.

Ideen er at kommende studerende skal kunne se hvad universitetet kan tilbyde i det eller de semestre, hvor de gerne vil på studieophold.

–Vi har selv mange studerende som

Der kommer stadig flere regler om hvordan et studium skal se ud – og så må studieordningerne laves om. Inden næste studiestart skal alle fakultetets studieordninger være skrevet om mindst én gang.

rejser ud i den tro at de kan få de kurser som blev udbudt i forrige semestre på det udenlandske universitet, men når de kommer frem, så er læseplanen ændret, og de bliver nødt til at tage nogle kurser, som studienævnet derhjemme måske ikke vil give merit for – og så er den studerende pludselig blevet forsinket i sit studium.

–Så det er en god ide, men meget arbejdskrævende. Heldigvis kan vi da bygge videre på de målbeskrivelser, vi alligevel skal til at lave i forbindelse med karakterskalaen.

Der er en række andre standardiseringskrav, og universitetet vil opbygge et helt nyt elektronisk system til at huse studieordningerne for at have nøje kontrol over at ordningerne opfylder alle krav.

Universitetet forventer at kunne ansøge om ECTS-labelen i løbet af 2008.

Og så videre...

Det er endnu ikke helt på plads, hvilke nye regler, der kommer ud af det såkald-

te velfærdsforlig, men der kommer med stor sandsynlighed strammere regler for specialet. I forligsteksten hedder det at universiteterne "skal understøtte de studerendes muligheder for hurtigere studie gennemførelse".

–Vi forventer at der bl.a. kommer regler om automatisk tilmelding til eksamen, og hvad angår specialet, kunne det godt blive sådan at det koster et eksamensforsøg, hvis man ikke er færdig efter seks måneder, efter ni måneder ryger forsøg nr. to osv., forudser Gert Jørgensen.

Et andet – meget kritiseret forslag – er at universiteterne ikke skal have penge for studerende der bruger mere end seks år på at bestå bachelor- plus kandidatuddannelse.

–Hvis det bliver gennemført, må vi gå ud fra at der også kommer nogle regler om hvornår og hvordan studerende som udskyder eksamener kan udmeldes af studiet.

–Vi ved ikke præcist hvornår de nye regler skal træde i kraft, men når forligspartnerne er blevet enige på Christians-

borg, skal det sikkert gå hurtigt, så jeg kan kun opfordre til at man holder sig løbende orienteret, siger Gert Jørgensen.

Institutter opruster

På flere institutter er man netop nu i færd med at ansætte nye medarbejdere til studieadministration og studievejledning.

–De nye regler kommer kort efter at vi har ændret hele studisstrukturen, så vi havde jo håbet på en reformpause, så studienævnene kunne få bedre tid til at koncentrere sig om at tænke mere internationalt og forbedre vejledningen, hvilket er et stort ønske fra alle sider, siger dekan Bodil Due.

–Nu håber vi at omstillingen af arbejdet og de nye medarbejdere betyder at vi trods alt kan gå videre med det.

slam

HUMavisen vil følge op på regelændringerne i de kommende numre. Hold også øje med fakultetets nyhedside på www.hum.au.dk/nyheder

Ny karakterskala

Sidste chance for at få 13

Hvis du vil have 13-taller på eksamensbeviset, så skal din sidste eksamen være bedømt inden 1. september 2007. Den dag går universiteterne nemlig over til den ny karakterskala, og så skal alle dine karakterer konverteres til 7-trinsskalaen, hvor maksimumkarakteren er 12.

Reglerne siger dog at hvis man har fået karakterer efter begge skalaer i løbet af studiet, så skal karakteren

efter 13-skalaen også være nævnt.

Når man skal beregne karaktergennemsnittet, så konverteres alle "gamle" karakterer først enkeltvist til 7-trinsskalaen, og så beregnes gennemsnittet ud fra den nye skalas tal.

Den nye karakterskalas hjemmeside
www.uvm.dk/nyskala

Bekendtgørelsen om den ny karakterskala
www.ubst.dk/upload/Nyheder/551517.pdf

Konvertering

13-skala	13	11	10	9	8	7	6	5	03	00
7-trinsskala	12	12	10	7	7	4	02	00	00	-3

Alle karakterer fra 13-skalaen skal regnes til den ny 7-skala.

Flere ændringer

Der er en række lovforslag på vej, som vil ændre rammerne for uddannelserne. Vi bringer en oversigt fra regeringens lovprogram:

Akkreditering

En ny institution skal akkreditere alle uddannelser ("sikre og dokumentere kvalitet og relevans af videregående uddannelser"). Skal sandsynligvis være et nyt, selvstændigt center. Loven vil efter alt at dømme betyde at samtlige uddannelser skal have et akkrediteringsstempel for at få lov til at bestå.

Lovforslag forventes ultimo november 2006. Høring igangsat oktober 2006.

www.ubst.dk/page.php?pagegroupid=2&id=157

Betalt udlandsophold

Studerende skal kunne få et stipendium til hele uddannelser i udlandet, som kan helt eller delvist dække den udenlandske studieafgift, dog maksimalt svarende til taxametertilskuddet i Danmark.

Lovforslag forventes ultimo november 2006 (og konsekvensrevision af universitetsloven i januar 2007)

Ny universitetslov

Aftagerpaneler for alle faglige områder: Der vil sandsynligvis komme krav om at alle opretter paneler i stil med fakultetets eksisterende rådgivende arbejdsmarkedspanel, og der vil muligvis blive stillet lovkrav til de frivillige eksterne medlemmers arbejde.

Gennemsigtige uddannelser: De studerendes evalueringer af undervisningen skal på nettet, og der skal være bedre ankenemligheder over meritafgørelser.

Revisioner på grund af fusioner. Lovforslag forventes ultimo januar 2006

Hurtigere gennem uddannelsen

Universiteterne "skal understøtte de studerendes muligheder for hurtigere studie gennemførelse" fx via mere overskuelig semesterstruktur, tættere kobling mellem eksamen og undervisning, tidsbegrænsning på de studerendes specialskrivning og styrket studievejledning.

Ingen penge for forsinkede studerende

For at presse/opmuntre universiteterne til at få de studerende hurtigere igennem, vil ministeriet lægge universiteternes taxametertilskud om og indføre et færdiggørelsestaxameter på kandidatuddannelserne. Den foreløbige plan har været at universitetet ikke vil få bevillinger til studerende der bliver forsinket mere end ét år i studiet.

Lovforslag forventes ultimo februar 2007

Kilde: Regeringens lovprogram fremsat ved Folketingets åbning 3. oktober.

Studerende hjælper studerende med at studere

Rusuger, mentorer og instruktører er sådan set velkendte fænomener fra de fleste fag, men det er **læringsworkshop** og læsegruppefacilitator ikke. På Informationsvidenskab gør de ældre studerende en dyd ud af at tage sig rigtig godt af de nyankomne

På Informationsvidenskab har de allerede i et par år haft en læsegruppefacilitator, en ældre studerende der er ansat med henblik på at hjælpe nye studerende med at sammensætte de rette læsegrupper, og hjælpe dem hvis de har samarbejds vanskeligheder. Sidste år besluttede nogle ældre studerende fra foreningen SAIS, at de ville lave en læringsworkshop for nye studerende. Initiativet blev en så stor succes, at projektet blev lagt under studienævnet og gjort til en fast del af introforløbet på første semester på Informationsvidenskab.

–Vi starter en meget vigtig dialog med læringsworkshoppen. Vi gør det tydeligt for den nye studerende, at hun ikke står alene med sine spørgsmål. Workshoppen handler derfor om at få et sprog for sin faglighed. At kunne stille de rigtige spørgsmål til sit fag samt at blive bevidst om sig selv som studerende, fortæller en af workshoppens initiativtagere Louise Tornøe.

Og spørgsmål var der nok af. Plancherne var klistret til med spørgsmål fra de studerende, som de i fællesskab havde fundet frem til.

Hvordan lærer jeg bedst?

Når en studerende begynder på universitetet, bliver hun ofte introduceret for nye læringsformer som forelæsninger, læsegrupper og projektarbejde osv. Et af læringsworkshoppens essentielle opgaver til de studerende lød:

–Hvordan lærer du bedst? Vi har bedt de studerende om at beskrive deres bedste læringsoplevelse. Nogle lærer bedst

Søren Kjeldgaard, AU-Foto

Så er der budt op til dans med spørgsmål og svar til egen læring. Informationsvidenskab kaster nye studerende ud på gulvet så de selv kan finde ud af hvordan de lærer bedst.

ved at læse, andre ved at lytte og snakke. Det handler om at blive bevidst om sin læring, så den kan styrkes, fortæller Louise Tornøe.

Hvad er tværfaglighed?

"Hvad kan jeg konkret bruge tværfagligheden til i fremtiden?", lød et andet af planchens spørgsmål.

–Det er rart at få sat nogle ord på, de spørgsmål der efterhånden melder sig, når man begynder på et helt nyt studium. En af de ting vi har snakket om i dag er blandt andet fagets store tværfaglighed. Vi kan egentlig placere faget på tre fakulteter, og indtil man finder ud af tværfaglighedens styrke, kan det godt være forvirrende, fortæller den to måned gamle informationsstuderende Eva Hauerslev.

Verdens bedste læsegruppe

Workshoppen sluttede af med, at de studerende skulle nå frem til verdens bedste læsegruppe. De studerende skulle i deres respektive grupper hver især fortælle om tre gode historier, de

har oplevet med gruppearbejde. Derudfra skulle de sammensætte deres teori om, hvordan verdens bedste læsegruppe så ud.

Og skulle det vise sig, at læsegruppen kom i problemer. Ja, så kan de jo altid kontakte læsegruppefacilitatoren.

men

men

Specialeseminar på tværs

Speciestuderende bliver **hjulpet** godt på vej

To forskningsbibliotekarer fra Statsbiblioteket, en bibliotekar fra Nobelparkens bibliotek, en universitetsunderviser og en specialesparrer; Nye kollegaer er gået sammen om at udvikle et seminar for speciestuderende, der rustet de studerende til at komme godt i gang med deres speciale lige fra litteratursøgning til problemformulering.

Godt begyndt...

–Vi vil hjælpe dem med at udnytte den tid, de får stillet til rådighed mest effektivt ved at give dem nogle skriveressourcer og informations-søgningsressourcer, fortæller Nobelparkens bibliotekar Søren Elle.

Fakultetets specialesparrer Tine Wirenfeldt Jensen supplerer.

–Ofte har de studerende været vant til, at litteratursøgningen foregik på biblioteket og problemformuleringen hjemme ved skrivebordet. Seminaret prøver i stedet at koble de forskellige faser og hjælper dem til at præcisere og afgrænse deres projekt.

Tine Wirenfeldt var inviteret til at fortælle om skrive- og arbejdsprocesser, og hvilken vifte af tilbud den speciestuderende rent faktisk har mulighed for at benytte sig af i

den proces. Blandt tilbuddene lyder blandt andet: en individuel speciale-sparring, en interaktiv problemformuleringsguide samt skrivekurser.

Gode initiativer spredes

Projektet blev i første omgang afprøvet i samarbejde med Engelsk. Men studerende fra Nordisk havde hørt om initiativet og bad også om et seminar.

–Ideen er, at vi med tiden selvfølgelig skal have alle fag med på banen. Men vi er stadig i afprøvningsfasen, hvor vi skal have klargjort helt præcis, hvad det er for nogle behov de studerende har, fortæller Søren Elle.

Forskelle på fag

At behovet var der, erfarede både Tine Wirenfeldt og Søren Elle, men også at behovet var større hos nogen end hos andre.

–Der var stor forskel på fagene, og hvilke forudsætninger de studerende havde. Vi synes at de engelskstuderende befandt sig på et højere niveau, hvad angår informations-søgning. Og det hænger sammen med, at de starter med et halvt år, hvor de får nogle "research skills". Det kan mærkes, og derfor er det også nødvendigt, at de øvrige fag får de samme kompetencer, understreger Søren Elle, der regner med at de kommer med et lignende specialetilbud til foråret.

Kørt fast i specialet?

Tilbud til humanistiske speciestuderende om proces-vejledning og speciale-sparring

Har du problemer med fx:

Den videnskabelige genre

- hvad kræves der?

Planlægning

- svært ved at formulere en problemformulering, som kan bruges til at vælge mellem mulighederne i stoffet
- svært ved at få overblik over hele arbejdet
- struktur på arbejdsdagen og -ugen

Skrive- og arbejdsprocesser

- svært ved at komme i gang med at skrive
- skrivning tager (for) lang tid
- overspringshandling og stress
- svært ved at afslutte

Strukturer af stoffet

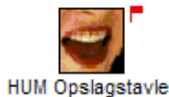
- der mangler en rød tråd
- svært ved at afgrænse

Så kontakt Center for Undervisningsudvikling og få en aftale med Tine W. Jensen eller Annegrethe Jørgensen. Skriv til specialeskrivning@hum.au.dk om din situation, så kontakter vi dig.

Proces-vejledning tager udgangspunkt i din konkrete situation og sigter på at give dig støtte til at få skrevet dit speciale. Vejledningen er procesorienteret, og den er som sådan et supplement og ikke et alternativ til den faglige vejledning.

CFU gør opmærksom på, at tilbuddet gælder speciestuderende indskrevet på Humaniora og i det omfang, der er pladser til rådighed. Interesserede speciestuderende kommer til efter "først-til-mølle"-princippet. Din henvendelse er fortrolig.

Studiejob, værelser, tv-spot og gratis bøger

Du kan finde lidt af hvert i fakultetets elektroniske opslagstavle i First-Class, HUM Opslagstavle. Lige nu annoncerer Den Gamle By efter juhjælp, studerende vil fremleje værelser, der er reklamer for foredrag, konkurrence om at lave tv-spot for P3 og så er der 15 år gange af Skalk til den der kommer først.

HUM Center > HUM Opslagstavle

Undgå vejledningens vildfarelser

Hvilken
specialestrategi bruger du?

Af Tine W. Jensen
Center for Undervisningsudvikling

Vejledning og hvordan man bruger den dukker tit op som et tema på specialeworkshops rundt omkring på fakultetet og i samtaler med studerende, der er kørt fast i specialet. Vi ved fra interviews, vi har lavet med vejledere og specialestuderende, at der er mange forskellige måder både at vejlede og at bruge vejledningen på. Nogle strategier er mindre velegnede end andre. Her er eksempler på tre strategier, der er vildfarelser i forhold til vejledningen:

Vildfarelse 1: Performance-strategi – når man skjuler faglige og processuelle problemer for vejlederen

Vejledere er til for at vejlede, ligesom undervisere er til for at undervise. Skulle man kunne det hele på forhånd ville tilbuddet om vejledning være meningsløst. Din vejleder er ganske vist også bedømmer, men husk at der kommer en ekstern censor på. Vejlederen vil i de allerfleste tilfælde gerne vejlede, og du får ingen point for at skjule problemerne. De vil ofte kunne ses i det færdige produkt, og der kan vejlederen med god ret spørge: hvorfor bragte du ikke dette op undervejs i vejledningen? Men da er det jo for sent, og vejlederne er blevet til bedømmeren...

Vildfarelse 2: Solidaritets-strategi – når man ikke vil forstyrre sin travle vejleder

Studerende på Humaniora er venlige og høflige mennesker. Ind i mellem måske også lidt for høflige. Både i speciale-sparringen og i interviews med studerende dukker temaet om den travle vejleder op. Universitetsundervisere har travlt, det ved alle. Der er meget, der skal nås, og som studerende solidariserer man sig måske med fagets medarbejdere og deres arbejdsbetingelser. Man kvier sig ved at bede om vejledning og overbyrde sin vejleder endnu mere. Men det er vejlederens job at vejlede dig. Hvis du er i tvivl om, hvor meget vejledning, du kan forvente, så spørg om det. Tag mere ansvar for dit eget specialeforløb og overlad resten til de organisationer, hvis ansvar det er at arbejde for bedre arbejdsbetingelser for vejledere.

Vildfarelse 3: Egern-strategi – når man gemmer sin vejledning til sent i specialeforløbet

En speciale-studerende i et af interviewene havde været i gang med sit specia-

le i næsten et år. Han havde ikke brugt tilbuddet om vejledning endnu, for han ville hellere læse sig grundigt ind på emnet, inden han gjorde brug af vejledningen. Så mente han, vejledningen ville komme til at "foregå på et højere niveau". I andre mindre ekstreme tilfælde udskyder studerende bare vejledningen – de skal lige læse en tekst mere eller have tænkt lidt mere over det. Denne strategi hænger dårligt sammen med at vejledere hovedsagligt peger på starten af specialeprocessen som der, hvor der er allermest brug for vejledning. Studerende har oftest brug for hjælp til, hvordan deres problemformulering kan fokuseres, og hvad der skal skæres fra. De har brug for hjælp til hvordan man skal tilrettelægge specialets undersøgelse. At læse "rundt om emnet" i halve eller hele år giver hverken automatisk en problemformulering eller en fremgangsmåde for specialet, og gør ikke nødvendigvis det færdige speciale bedre.

Tilbage på rette spor

De nævnte vildfarelser er gode som undskyldninger for ikke at aftale et møde med din vejleder. Den ene måned tager den anden, og pludselig synes man ikke, man kan komme til vejledning uden at have noget færdigt med, fx et kapitel. Men man har svært ved at få det skrevet af den ene eller anden grund, og har egentlig behov for vejledning for at komme videre. I sådan en mellemfase kan man spille rigtig meget tid. Tal i stedet med din vejleder og få hjælp til at komme videre. For hele pointen med vejledning er netop at få hjælp til at komme videre – tilbage på rette spor.

Læs mere om Center for
Undervisningsudviklings tilbud til
studerende, der er kørt fast i specialet
på side 9 og på
www.hum.au.dk/cfu

Den ædle kunst at kopiere og scanne lovligt på biblioteket

Copy catch

Moderne kopimaskiner kan ikke bare fotokopiere – de kan også scanne og maile det indscannede dokument direkte til din egen mailbox. Sådanne maskiner findes nu på Biblioteket for Sprog, Litteratur og Kultur i Nobelparken.

Det vil bibliotekar Zbigniew Sobkowicz gerne anbefale:

–Det resulterer i et elektronisk dokument, som ikke tager plads i tasker og mapper; som er meget nemmere at arkivere; let at kalde frem og søge i; som ikke behøver papir eller blæk at fremstille; som nemt kan lade sig reproducere, kopieres, redigeres, citeres. Scanning er tidsbesparende, billigt, økologisk korrekt, energirigtigt, ergonomisk og hensynsfuldt.

Kriminelle kopier

Men det kan også nemt gå hen og blive ulovligt, hvis man ikke passer på.

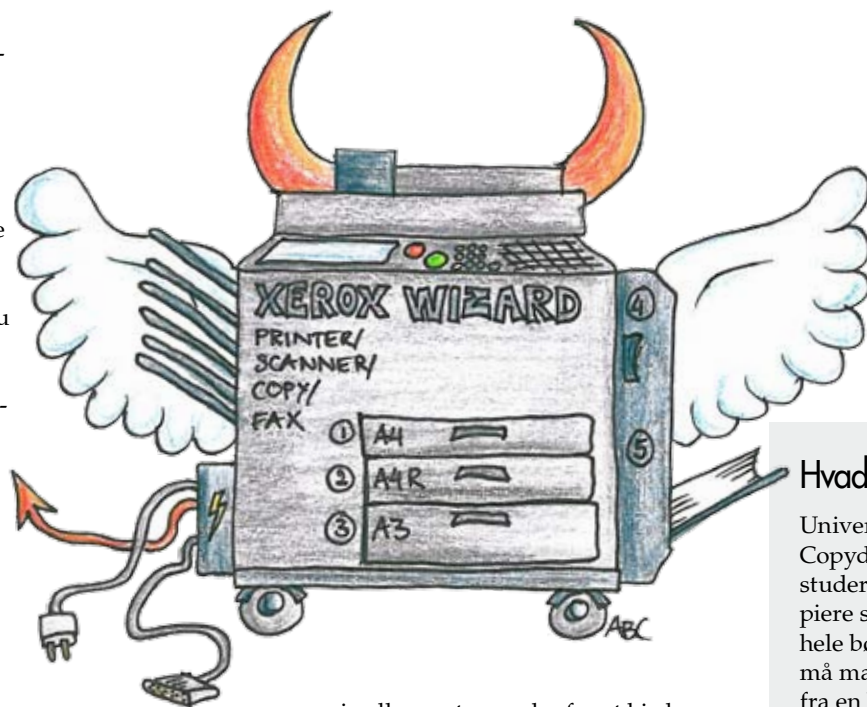
Loven siger nemlig at du kun må tage en elektronisk kopi til dit eget private brug og til privat brug for andre i din husstand.

–Så du må godt bede kopimaskinen om at sende en digital kopi til din bofælle, men ikke til makkeren i din læsegruppe. Har I brug for den samme kopi, så må du aflevere bogen til ham, og så skal han selv en tur forbi kopimaskinen.

Hæderlig hjælp

Loven siger også at man ikke må få "fremmed medhjælp" til at tage kopier, og det har udløst klækkelige bøder til kopi-forretninger som tilbød at kopiere lærebøger i x antal eksemplarer for en billig penge.

Men reglen rammer også bibliotekaren,

Scan direkte fra bibliotekets kopimaskine og ind i din egen mailbox. Men pas på de kriminelle knapper.

som jo ellers netop er der for at hjælpe.

Selv om bibliotekaren – modsat kopi-forretningen – gerne må hjælpe dig med at tage almindelige fotokopier, må han ikke hjælpe dig med at tage *digitale* kopier til privat brug.

–Hvis der kommer en studerende og spørger om jeg kan hjælpe med at scanne den og den bog ind, så kan jeg være nødt til at sige desværre nej og mumle noget om lov om ophavsret § 12, stk. 4., fortæller Zbigniew Sobkowicz.

Han opfordrer i stedet de studerende til at benytte deres evne til at omsætte det praktiske problem til en teoretisk kontekst:

–Jeg må gerne demonstrere hvordan man får kopimaskinen til at scanne generelt, og jeg må også gerne svare på hypotetiske spørgsmål som 'hvis maskinen lyser rødt og fejlmeddelelsen siger at hvad kunne så være en hensigtsmæssig løsning?', lyder det fra den retskafne bibliotekar.

slam

Bibliotek for Sprog, Litteratur og Kultur
www.nobel.bibliotek.au.dk

Hvad må man kopiere?

Universiteterne har en aftale med Copydan der betyder at ansatte og studerende har lov til at fotokopiere stort set alting, om end ikke hele bøger. Alt efter bogens alder må man kopiere mellem 10 og 20% fra en bog og højst op til 75 sider ifølge aftalen.

Inden for disse rammer må lærere også få trykt kopi-kompendier til de studerende og kræve betaling for trykkeomkostningerne.

Studerende kan tage en kopi til "privat brug" til sig selv. Her er der ingen begrænsninger på omfanget. Man må tage "enkelte kopier" til sig selv og sin husstand, men ikke til medstuderende eller vennerne.

Ansatte kan ikke tage kopier til privat brug på universitetet (de er på arbejde og så er det jo ikke privat) og må derfor kun kopiere inden for Copydan-aftalens rammer.

Der er ikke ophavsret på alting, fx må man frit kopiere gamle værker af forfattere som er døde for mere end 70 år siden til hele holdet. Det er altså ok at kopiere originaludgaverne af Søren Kierkegaards (1813-1855) værker, men ikke at kopiere Adolf Hitlers (1888-1945) *Mein Kampf* (udgivet 1925-27).

Humaniora skal råbe højere

Studenterrådets spidskandidater er **oplagte vindere** til bestyrelsesvalget den 23. november, og de opfordrer Humaniora til at råbe op

Vi er eksperter

Studenterrådets ene spidskandidat hedder Freja Boe-Hansen, er 22 år og læser teologi. Hun håber på en af pladserne ved bestyrelsens bord. Afgående bestyrelsesmedlem Anne Bundgaard Christensen deler sin erfaring og fortæller, hvad der kræves af de valgte studenterrepræsentanter:

– Det er vigtigt at have indblik i, hvordan universitetet fungerer internt – særligt i disse fusionstider. Jeg har sideløbende arbejdet i forskellige udvalg på universitetet, og den erfaring har jeg brugt meget. Der er jo flere eksterne medlemmer i bestyrelsen, som ikke har den samme interne viden. Vi er lige så meget eksperter som de andre medlemmer og fungerer på lige fod med dem, pointerer Anne Bundgaard Christensen.

Freja Boe-Hansen tilføjer:

– Jeg tror generelt, det er en fordel at være repræsenteret flere steder på én gang. Man skal helst være en blæksprutte, der har armene ude alle steder. Jeg er bl.a. studenterrepræsentant i Danske Studerendes Fællesråd, der sidder til møde med Videnskabsministeriet. På den måde har jeg både et internt blik og samtidig et blik oppe fra det sted, hvor universitetsloven bliver skruet sammen og fusionen er født.

Et universitet i verdensklasse

Fusionen har fyldt så meget i det sidste års bestyrelsesarbejde, at andre sager er blevet sat i venteposition. Universitetet er formelt blevet mere centralstyret, og det tager tid at kanalisere de store ændringer ud i alle grene af universitetet. Derfor er det nødvendigt med et realistisk fokus. Anne Bundgaard Christensen fortæller:

– I Studenterrådet arbejder vi konstruktivt på flere niveauer for at lave en mere velsmurt maskine, hvor de studerende får det bedst mulige studiemiljø. De ansatte skal også have bedre arbejdsbe-

Kampagne på lokum. De opfordrer Humaniora til at råbe op - og her i november vil de selv råbe de studerende op på universitetets wc'er. Anne Bundgaard Christensen (th.) har tegnet valgplakaterne, mens Freja Boe-Hansen (tv.) er spidskandidat.

tingelser. Undervisere skal f.eks. ikke bruge al deres tid på at administrere sig selv. Folk skal lave det, de er ansat til, og organisationen skal støtte det bedst muligt.

Et af Studenterrådets indsatsområder er fra centralt niveau at indføre en årlig undersøgelse af studiemiljøet på universitetet. Den vil både give indblik i universitetet som helhed og samtidig give mulighed for at sammenligne fakulteterne ud fra samme grundlag.

– Et universitet i verdensklasse er jo også et polyfakultært universitet, hvor alle bliver tilgodeset. Efter fusionen er både Humaniora og Teologi trængte fakulteter, og en sådan undersøgelse vil være med til at sætte fokus på den uligevægt, der måtte være, siger Freja Boe-Hansen.

Råb højere, Humaniora

Interessen for studenterpolitik og valg er kendt for at være lav på Humaniora. De studerende er vant til at bruge kræfter på at forme deres egen kompetenceprofil, og det kan derfor være svært at finde overskud til også at engagere sig i universitetet som organisatorisk helhed. Men faktisk er det to sider af samme sag. Anne Bundgaard Christensen påpeger:

– I virkeligheden kan studenterpolitik bruges i mange sammenhænge. Man får organisatorisk erfaring, og den kan humanistiske studerende jo virkelig bruge til at kvalificere sig indenfor deres eget fag. Det handler om at gøre det vedkommende i forhold til folks egne liv. Derudover kan jeg da som humanist kun opfordre til, at Humaniora får etableret

3 x valg-hovsa

Ingen kamp om pladserne i nye studienævn

Der bliver ikke kamp om pladserne i fakultetets nyfusionerede studienævn. Der er fredsvalg over hele linjen til alle otte studienævn, men to steder er der dog lidt spænding om udfaldet.

Lærerne på Engelsk glemte nemlig at stille op i tide til det nye Studienævn ved Institut for Sprog, Litteratur og Kultur, og lærerne på Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik og Institut for Historie og Områdestudier har heller ikke fået indstillet en kandidat til fakultetets fælles ph.d.-studienævn.

Der vil nu blive trukket lod blandt alle valgbare lærere, om hvem der skal have de ledige pladser. Hvis de udtrukne ønsker at trække sig fra studienævnet, kan de skriftligt anmode om at udtræde, hvorefter pladsen går til den næste udtrukne og så fremdeles.

Kronisk mindretal

De studerende på Middelalder- og Renæssancearkæologi får ikke et ordinært medlem af nævnet på Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, fordi

der ikke blev indleveret nogen valgliste inden deadline, og her dikterer valgreglerne at pladsen så skal stå tom frem til næste års valg.

–Studievejlederen og jeg indkaldte til et opstillingsmøde, men der kom ikke nogen, og da jeg var den eneste der ville stille op, troede vi ikke det var nødvendigt at aflevere en liste, fortæller Martin Risvig, der studerer middelalderarkæologi på tredje år.

Det er normalt Fagudvalget der kender til valgregler og sørger for det praktiske, men på Middelalder- og Renæssancearkæologi har man først fået oprettet et fagudvalg her i november måned.

Selv om nævnet skulle forbarne sig og tildele en fast observatørpost til en studerende, så vil vedkommende ikke formelt få stemmeret, og de studerende vil derfor blive i kronisk mindretal.

Akademisk Råd

Heller ikke til de studerendes pladser i Akademisk Råd er der kampvalg og derfor bliver Anja Molin, Niels Christian Selchau-Mark og Marie Krogh Appel valgt ind. Anja Molin er også i dag medlem af fakultetets Akademiske Råd.

slam

mere selvtillid og råber lidt højere.

–Hvis studenterpolitik for alvor skal sælges i dag, nytter det ikke noget at motivere folk til at lave et bedre universitet til næste generation. I dag ligger fokus på selvrealisering og points til eget CV. Noget af motivationen for at involvere sig skal altså være at dygtiggøre sig selv. Og man bliver dygtig af det. Faktisk tror jeg, at mange ville blive overraskede over, hvor hurtigt man kan komme til tops, hvis først man har foden indenfor, tilføjer Freja Boe-Hansen.

flyv

Hvis man gerne vil have Freja Boe-Hansen til at holde oplæg på et valgmøde, kan hun kontaktes på freja@sr.au.dk

Udvidet bestyrelse i 2007

Bestyrelsen bliver i 2007 en overgangsbestyrelse. På grund af fusionen med Danmarks Miljøundersøgelser, Danmarks JordbrugsForskning og Handelshøjskolen bliver bestyrelsen bl.a. udvidet med et ekstra VIP-medlem og en studenterobservatør.

Det "gamle Aarhus Universitet" skal derfor vælge ét studentermedlem og én observatør, mens den anden medlemspost går til en studerende fra Handelshøjskolen i det kommende år.

Dette er kun i 2007, i 2008 vender universitetet tilbage til at vælge to studerende blandt alle studerende på det nye Aarhus Universitet.

Hvis universitetet også fusionerer med Danmarks Pædagogiske Universitet, kan der komme nye ændringer.

Valgsteder

Valgsteder for studerende ved Det Humanistiske Fakultet ved valget torsdag den 23. november 2006

Valgsted 1: "Bassebo", Auditorium 3, Moesgård

Åbent kl. 10-14. Vælgere: Antropologi/Etnografi, Forhistorisk Arkæologi, Middelalderarkæologi

Valgsted 6: Vandrehallen i Hovedbygningen

Åbent kl. 9-16. Vælgere: Europæiske Kulturstudier og Kønssforskning, Finsk, Græsk, Historie, Indisk, Japansk, Kinesisk, Klassisk Arkæologi, Klassisk filologi, Latin, Lingvistik, Polsk, Russisk, Serbokroatisk, Tjekisk, Ungarsk

Valgsted 7: Bygning 1580, Lokale 027, Langelandsgades Kaserne

Åbent kl. 9-16. Vælgere: Dramaturgi, Kunsthistorie, Litteraturhistorie, Musikvidenskab, Æstetisk og Kultur

Valgsted 8: Kantinen, Nobelparken

Åbent kl. 9-16. Vælgere: Brasiliansk, Engelsk, Filosofi, Fransk, Idéhistorie, Italiensk, Nordisk, Psykologi, Spansk, Tysk

Valgsted 9: Bygning 5340, Åbogade 34, Katrinebjerg

Åbent kl. 9-16. Vælgere: Informationsvidenskab, Medievidenskab

Se alle valgsteder på www.au.dk/da/2006/valg/valgsted

Besat

Eftertanker: Er besættelser måden
at føre politik på anno 2006?

Ud over modstand mod krigen i Vietnam, Verdensbanken, racisme og atomvåben, så var 60'erne og 70'erne også prægede af studenteroprørene. Og 18. maj 2006 lignede en studenteroprørsrenæssance, da to af Nobelparkens moderne bygninger atter blev beklædt med bannere og en flok studerende med megafoner, der blokerede alle indgangene for deres egne undervisere og øvrige medarbejdere ved Institut for Filosofi og Idehistorie og Nordisk Institut.

Tidløs studenteroprør

De forskellige tiders studenteroprørs mål og middel virker egentligt ikke så langt fra hinanden, hvis man kigger i historiebøgerne. Mere demokrati på universiteterne og bedre SU lyder hovedoverskrifterne på den tidløse kamp, der blot i dag har skiftet ordlyden ud med "velfærdsforringelser". Imidlertid er der alligevel en forskel på fjenden. 60'ernes demokratiske fjende var professorvældet, der hverken lod yngre undervisere og da slet ikke de studerende få noget at skulle have sagt. Men 18. maj 2006 lød kampråbet i megafonen: "Kampen fortsætter, regeringen skal knuses". Hvorfor så egentlig blokere for undervisere og øvrige studerende, er det ikke at vende skytset mod sig selv? Vi spurgte den filosofistuderende Jacob Lautrup Kristensen fra Humboldt-bevægelsen, der stod bag besættelsen:

–Jeg forstår skam godt indvendingen, men det er lidt i parallel til buschaufførstrejkerne. Det er et spørgsmål om, at universitetet er vores arbejdsplads, og som sådan må vi også gøre folk bevidste om, at universitetet ikke kan fungere uden de folk, som kommer der dagligt, og får det til at fungere på nøjagtig samme måde som buslinjerne der ikke fungerer uden chauffører. Så det forsøger vi at vise ved at tage det magtmiddel i brug, vi har qua den funktion, som de studerende trods alt indtager på universitetet.

En nødvendighed?

Besættelse eller ej? er ifølge Jacob Lautrup Kristensen et spørgsmål om at finde ud af, hvornår der er politisk

Jacob Lautrup Kristensen (gul vest) fyldte godt i blokaden den 18. maj. Han kalder blokaden for en engangsbegivenhed på linje med Sanders reformer og beklager de episoder der opstod under blokaden.

grobund for at lave aktioner, og hvornår der virker til at være en folkelig forståelse for, at der er andre måder at bedrive politik på. Hvad angik årsagerne til besættelsen, så opnåede bevægelsen en folkelig forståelse og opbakning, men det der kom bag på de forskellige studenterorganisationer, de ansatte og besatte, er mere formen, som, undskyld udtrykket, måske godt kunne virke lidt langhåret.

Den 18. maj skulle dekanen afgøre, om hun ville ringe efter politiet.

–Besættelse er et ikke acceptabelt middel i en i øvrigt forståelig kamp. Sammen med institutleder Morten Raffnsøe besluttede vi os for ikke at foretage os noget, så længe besættelsen virkede til at foregå i god ro og orden. Men det er klart, hvis problemerne eskalerede, havde vi måttet gribe ind, fortæller dekan Bodil Due, der valgte at afslå demonstrationernes invitation indenfor.

–Det er ærgerligt, det er nødvendigt med en besættelse for at råbe op, fortæller HUMrådets formand Christopher Thomsen, der sympatiserer med bevæggrundene, men understreger at HUMrådet har valgt ikke at tage stilling til aktionen, da nogle er for andre imod.

Utryghed

Trods god ro og orden så har Humboldt-bevægelsen alligevel modtaget kritik for deres fysiske måde at manifestere deres

holdninger på og situationens alvor.

–Vi har egentlig ikke fået så megen kritik fra de studerende, men der var et par af underviserne, som jeg har erfaret åbenbart har følt sig krænkede over metoden, og det er vi naturligvis kede af, men vi er også gået i dialog med dem og forsøgt at forklare bevæggrundene, forklarer Jacob Lautrup Kristensen.

Det var blandt andet den fysiske blokering som havde virket voldsom, og hvis konsekvenser man ikke kunne kende på forhånd. Hvad nu hvis besættelsen eskalerede og hvis nogle insisterede på at mase sig igennem, hvor langt ville man så egentlig gå – eller stå?

–Vi havde to episoder, hvor der var folk der forsøgte at gå igennem blokaderne, og der blev ikke udøvet nogen form for fysisk vold, men de er gået ind i folk der har stået der, fortæller Jacob Lautrup Kristensen, der understreger at de til planlægningsmøderne havde meldt klart ud, at der var tale om en ikke-voldelig blokade.

En af de indrømmelser besætterne ad hoc besluttede sig for under besættelsen var blandt andet at lade folk eskortere til deres kontorer for derefter at blive ført ud igen.

–Det var ikke meningen på nogen måde, at vi ville forhindre folk i at ar-

Fortsættes øverst næste side

De studerende blokerede universitetet og krævede samtidig et demokratisk universitet den 18. maj.

bejde. Det var blot et spørgsmål om, at det var nødvendigt at opretholde blokadens mening som blokade og sørge for at de ikke kunne arbejde på deres arbejdsplads, forklarer Jacob Laurrup Kristensen.

Kampen fortsætter

Nu lød kampråbet som sagt at "Kampen fortsætter", vil det betyde, at vi kan forvente os, at besættelser bliver måden hvorpå Humboldt-bevægelsen vil føre politik på?

–Det er ikke et spørgsmål om, at vi

laver besættelse for besættelsens skyld. I det her tilfælde fandt vi, at situationen var drastisk nok til at vi kunne retfærdiggøre en besættelse, men det er jo på ingen måde noget som vi påtænker skulle foregå på regulær basis. Det er en engangsbegivenhed og en reaktion på – med Helge Sanders egne ord – en reform der næppe har set sit lignende siden Københavns Universitets åbning i 1479.

men

Humboldtbevægelsen

Humboldt-bevægelsen er dannet af studerende på Aarhus Universitet og har været i gang siden efteråret 2004. Her demonstrerede bevægelsen i forbindelse med "stop-nu"-bevægelsen, hvor op mod 100.000 elever, lærlinge og studerende gik på gaden i demonstration mod nedskæringspolitikken på uddannelsesområdet.

Det er den tyske filosof Wilhelm von Humboldt der har lagt navn til bevægelsen, da han anses for at være værdiskaberen bag det moderne universitet med fokus på dannelsen.

Den er en protestbevægelse mod stigende kommerialisering og dalende demokrati.

PÅ OPFORDRING

HUMavisen bad i sidste nummer – og på nettet – om forslag til artikler i avisen. Her er hvad vi fik, og de artikler som bliver realiseret vil være markeret med et "på opfordring":

- ▶ Hvem er den mest produktive forsker?
- ▶ Hvordan vælges de nye studieledere?
- ▶ IT-service
- ▶ Fremmedsproglæring for Erasmus-studerende
- ▶ Interviews med ph.d.-studerende
- ▶ Omtale af specifikke tiltag:
 - ▷ Et nyt tværfakultært undervisningsforløb
 - ▷ Et kulturorienteret, eksternt netsted som humanister står bag

Vi modtager gerne flere forslag på humavis@hum.au.dk.

Sådan udpeges studielederne

PÅ OPFORDRING

Der bliver færre af dem, og de får mere magt. Fra næste semester har fakultetet syv studieledere – en på hvert institut – mod 24 i dag.

Selv om der er valg den 23. november til de nye studienævne, så bliver studielederne ikke fundet ved den lejlighed. Studienævnene skal bagefter vælge en af lærerne som formand og en af de studerende som næstformand.

Næste punkt på dagsordenen er at finde ud af hvem nævnet gerne vil have som studieleder. Det skal ifølge universitetets vedtægt være en heltidsansat lærer, men studielederen behøver ikke at være medlem af studienævnet. På den anden side må studienævnsformanden og studielederen gerne være en og samme person, og det bliver sikkert også tilfældet de fleste steder.

Jobsamtale

Studienævnet indstiller en person til dekanen, som derefter enten udpeger

vedkommende til at være studieleder i tre år – eller beder studienævnet om at indstille en anden person.

–Jeg forventer at institut- og studielederne i højere grad bliver et makkerpar i instituttets ledelse end i dag, siger dekan Bodil Due.

Derfor vil dekanen også tage en samtale med studielederne *in spe* inden hun formelt udpeger dem til jobbet.

–Det er også vigtigt at alle studieledere trækker i samme retning i vores forsøg på at ændre studiekulturen, eksempelvis skal vi have bugt med opfattelser som "det tager mindst et år at lave et godt speciale".

De nye studieledere tiltræder 1. februar 2007. Fakultetets 8. studienævn, Ph.d.-studienævnet, får ikke tilknyttet en studieleder, men derimod en leder af fakultetets Graduate School.

slam

Læs reglerne i Aarhus Universitets vedtægt www.au.dk/da/01-02.htm

Rangliste-ræset i fuld fart

Fakultetet fik **bund-placering** i Børsens forskningsstatistik, men de samme tal giver en midterplacering i HUMavisen. Velkommen til **ranglisternes realitet**

Fakultetets forskere leverer i gennemsnit en peer-reviewed videnskabelig artikel blot hver fjerde år, men skriver til gengæld en hel bog næsten hvert andet år og er hvert år medforfatter til mindst en anden bog.

Sådan lyder statistikken fra Rektorkollegiets nye hjemmeside med et "nationalt statistiskberedskab for universitetssektoren", og det blev straks omsat af pressen til en række ranglister for universiteternes præstationer.

Børsen var først med en rangliste hvor Aarhus Universitet ligger i bund inden for humaniora, fordi avisen valgte kun at se på antallet af peer-reviewed artikler. De københavnske humanister skriver over dobbelt så mange peer-reviewed artikler.

HUMavisen har også set på tallene og noterer at århusianerne er flittigere, når det gælder bøgerne, og alt i alt ligger de århusianske humanister midt i feltet og meget tæt på landsgennemsnittet, når man måler det kvantitative forsknings-output.

Mere benchmarking

Statistikken måler ikke kvaliteten, det er universiteterne selv der hver for sig har defineret "peer review", artikler og bøger vægter lige meget i sum-tallet, der er forskellige publiceringstraditioner, og der er mange andre definitionsspørgsmål som kan diskuteres, når man laver den form for statistik.

Men statistikkerne er tydeligvis kommet for at blive – og ministeren vil også bruge dem til at fordele bevillinger efter;

–Ranglister er med til at sætte fokus på, hvordan vi kan måle og dermed styrke produktivitet og kvalitet inden for dansk forskning, og det er afgørende for, at vi kan forsvare at investere så mange penge i dansk forskning med det sigte at styrke Danmarks konkurrenceevne, forklarer videnskabsminister Helge Sander til Børsen.

Mere måling

–Vi bliver målt, uanset om vi vil det eller ej, og resultatet af rankingen kan få betydning for vore forskningsressourcer. Derfor skal vi have et beredskab. Men det har da en værdi i sig selv at styrke vort gennemslagskraft i de centrale forskningstidsskrifter, siger prodekan for forskning Johnny Laursen.

–Det betyder at vi for det første bliver nødt til at måle, hvilket vi ikke har tradition for, for det andet at vi skal finde en meningsfyldt måde at måle på, og for det tredje at vi skal have en strategi for hvordan vi publicerer vores forskningsresultater.

–Hvis man måler forskning, så skal det gøres ordentligt. Hvis der fandtes et internationalt peer reviewed tidsskrift for ranking-resultater, så tvivler jeg på, at de foreløbige danske ranking-resultater ville blive optaget, siger en skeptisk prodekan.

–Hvis ranking skal være udtryk for kvalitet, så skal metoden også selv kvalitetssikres - på internationalt niveau.

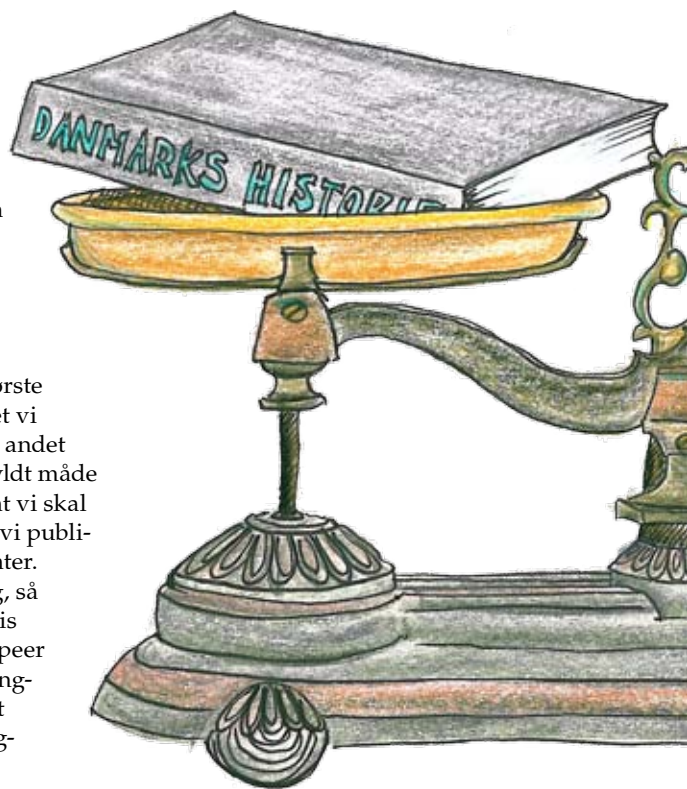
–Vi skal eksempelvis have gjort det helt klart, hvad "peer-reviewed" dækker over. I Norge har man lavet en national liste over hvilke tidsskrifter der kan betragtes som peer-reviewed, og det kunne vi jo også gøre i Danmark, foreslår prodekanen.

Dykker man ned i data bag statistikkerne, viser det sig da også at der ikke er fuld enighed blandt de københavnske og århusianske forskere om hvilke tidsskrifter der egentlig er peer reviewed.

I forbindelse med fakultetets arbejde med udviklingskontrakten, vil der blive nedsat en særlig arbejdsgruppe der skal komme frem til en ny forskningspubliceringsstrategi.

–Vi skal være bedre til at satse på de internationale forskningspublikationer, uden at vi af den grund taber nationale forskningsfora. Men vi skal samtidig fastholde, at monografier og antologier også er sværvægtene inden for forskningspublicering, siger Johnny Laursen.

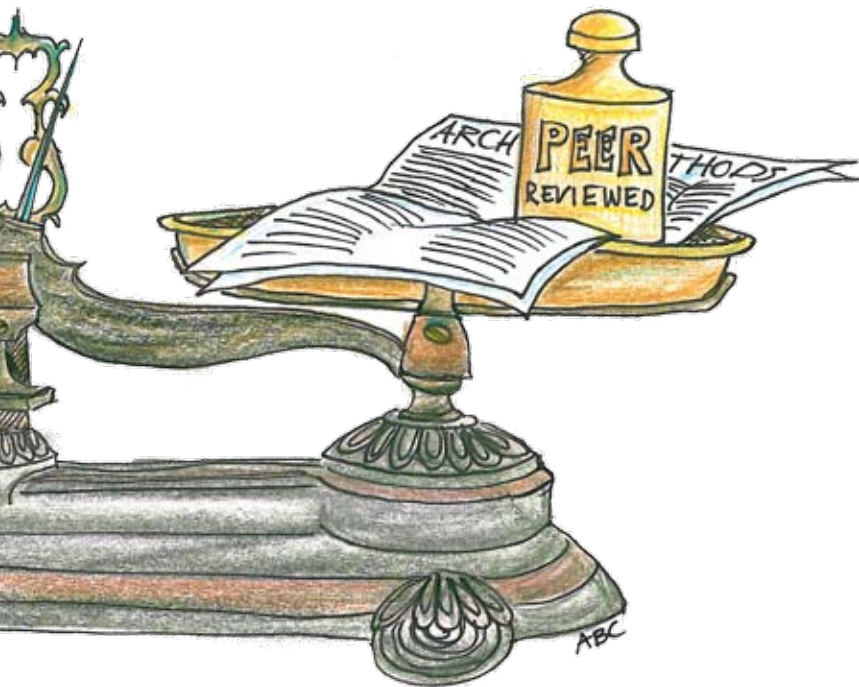
slam

Peer review

Betyder at man får sit værk vurderet – *reviewed* – af ligemænd – *peers*. Man afleverer fx sin artikel til en tidsskriftredaktion som videresender den til en kreds af forskere, som hver især svarer på om artiklen er egnet til udgivelse. Bedømmerne ved ikke hvem forfatteren er, og forfatteren ved ikke hvem bedømmerne er.

Anonymiteten er dog ikke altid fuldkommen. Nogle tidsskrifter reklamerer nemlig selv med hvem der sidder i bedømmerkredsen, og nogle fagmiljøer er så tilpas små at det ikke er svært at gætte hvem forfatteren er. Og endelig har forskellige tidsskrifter forskellige akademiske niveauer, som artiklen skal leve op til.

Aarhus Universitet nr. 105-126 i verden (cirka)

Aarhus Universitet er nummer 105 i verden ifølge rankingen fra Shanghai Universitet og nr. 126 ifølge den nyeste ranking fra Times Higher Education Supplement (THES), hvilket er en forbedring på 12 pladser i forhold til 2005.

Som nr. 48 er Karolinska det bedste nordiske universitet (Shanghai) eller også er det København på 54.-pladsen (THES).

THES laver også en top-100-rangliste for hoved-fagområderne, og her er København i nordisk front hvad angår Arts and humanities med en 26. plads.

Aarhus Universitet er kun med i top-100 inden for science og biomedicine.

Humanistisk forskningsproduktion 2005

Institution	Årsværk	Artikler		Bøger		Total	Total eksl. ikke- reviewed
		Reviewed	Ikke-reviewed	Forfatter	Bidrag		
Danmarks Pædagogiske Universitet	117	0,64	0,73	0,75	1,49	3,6	2,9
Copenhagen Business School	49	0,47	0,14	0,59	1,51	2,7	2,6
Aalborg Universitet	88	0,79	1,01	0,51	1,24	3,6	2,5
Aarhus Universitet	230	0,28	0,74	0,41	1,27	2,7	2,0
Roskilde Universitetscenter	79	0,42	2,39	0,39	1,12	4,3	1,9
Københavns Universitet	323	0,68	1,10	0,24	1,00	3,0	1,9
Aarhus School of Business	32	0,31	0,12	0,31	0,68	1,4	1,3
Syddansk Universitet	135					3,0	
Total	1053	0,47	0,85	0,36	1,03	3,1	2,1

Den gennemsnitlige årlige produktion pr. fuldtidsansat forsker (årsværk) inden for det humanistiske fakultet/område på institutionen i 2005. Syddansk Universitet har kun indberettet totale tal. Grønne tal er mindst 20% over gennemsnittet, røde tal mindst 20% under.
Kilde: Rektorkollegiets statistiske beredskab, www.rks.dk

De røde tal der ikke vil gå væk

Hvorfor har de
humanistiske fakulteter kronisk
ondt i økonomien?

"Spareplanen er sprunget ud. Nedsættelserne er vedtaget, og de tre magre år er begyndt. Samtidig sætter udviklingsplanen nye mål."

Sådan lød forsiden på HUMavisen i foråret 2000. To år senere er der "fortsat frygt for 2003" på grund af en ny finanslov, og i slutningen af 2003 er opråbet at "bedre studiemiljø kan redde økonomien".

Et år senere kommer ulven tættere på med "Spareplan på vej. STÅ-tallene falder igen – fyringer kan næppe undgås".

Som bekendt blev der i 2005 skåret 25 stillinger, svarende til syv procent af medarbejderstaben. Århus kom først med nedsættelserne, siden fulgte fakulteterne i København og Ålborg.

Eksplorative finanslove

–Vi har siden årtusindeskiftet arbejdet konstant på at forbedre økonomien, men vores rammebetingelser er hele tiden blevet forandret udefra, og så har vi jo måttet lægge nye planer igen og igen, forklarer dekan Bodil Due.

Det har ofte været finansloven, der krævede generelle besparelser eller satte bevillingerne til humanistiske uddannelser ned.

I 2007 er det en række ændringer i huslejetakster og bygningsudgifter og ændringer i universitetets interne fordelinger; bidrag til driften af fællesadministrationen og etablering af centrale satsningspuljer, der vil ændre fakultetets bundlinje.

Præcis hvor meget tør ingen gætte på i skrivende stund, da forslaget til næste års finanslov er sprængfarlig for de humanistiske fags økonomi.

Strukturelle problemer

–Rektor har lovet at hjælpe fakultetet økonomisk i en periode, og vi har jo også allerede fået et millionbeløb til forskningsfokusområderne, men øremærkede midler kan ikke ændre ved at vi har tre strukturelle forhold, som giver os økonomiske problemer nu og som også vil gøre det på langt sigt, siger Bodil Due.

–Vi har mange fag, de studerende bruger mere end normeret tid på studiet, og

vi tiltrækker for få eksterne midler.

Går man atter en tur i HUMavisens arkiv, finder man da også læserbrevne der foreslår at nedlægge små fag for at spare penge eller krav om at få ændret de interne fordelingsnøgler, så de afspejler, hvem der tjener flest taxameter-penge hjem til fakultetet.

Både fakultetet og mange fag har lavet undersøgelser af studieforløb, frafald og gennemførelse, men uden at de vises sten er dukket op, og senest konkluderede en konsulentrapport at der ikke var noget specifikt sted, hvor fakultetet kunne sætte ind for at mindske studieforsinkelser.

Og vi skal kun et nummer tilbage for at finde overskriften "humanister dårlige til at søge Euro".

Taxameter-afhængighed

–Humaniora er i høj grad afhængig af taxameter-bevillingerne [se faktaboks, red.] til uddannelser, fordi de udgør cirka halvdelen af budgettet, forklarer sekretariatschef Ole Jensen.

Det er væsentligt mere end på de såkaldte våde fag som naturvidenskab og medicin, fordi de tiltrækker flere eksterne midler til forskning.

–Det gør os meget sårbare for udsving i hvor mange eksamener, de studerende tager.

Og netop dét tal har vist sig både at være svært at forudsige og påvirke.

–Hvis de studerende tager én procent færre eksamener – groft sagt hvis én person på et hold på 25 studerende melder fra til én ud af årets fire eksamener – svarer det til at fakultetet mister en million kr. om året, siger Ole Jensen.

Fakultetets årsbudget er typisk på ca. 235 millioner hvoraf 200 går til lønninger.

Når fakultetet skal finde penge til for eksempel større engangsomkostninger som nyt byggeri som Kasernen eller indflytninger i Nobelparken og Katrinebjerg eller andre nye initiativer, så skal det i sagens natur enten øge indtægterne eller finde besparelser.

–Hvis vi skal spare store penge, så kan vi ikke undgå at se på lønbudgettet. Skal vi tjene flere penge, hedder det flere eksamener og flere eksterne bevillinger.

Lad falde hvad ikke kan STÅ?

–Humaniora har 7.000 studerende, Sam-

*Fakultetets økonomi har været
forsidestof i seks år*

fundsvidenskaberne 5.500. Alligevel sendte Samfundsvidenskab 652 kandidater ud sidste år mod vores 616, og deres samlede STÅ-indtægt [se faktaboks, red.] er da også højere end vores, fortæller Ole Jensen.

–Studieformerne ligner hinanden, og vi får omtrent det samme i taxameter for hver bestået eksamen, men den afgørende forskel er at Samfundsvidenskaberne har fire bacheloruddannelser, hvor Humaniora har 30.

–De har store årgange på alle fag, hvor vi har dem i alle størrelser – og så kræver det selvfølgelig langt mere både at administrere og udvikle så mange flere fag.

–Den brede fagvifte er vigtig, og den er et politisk valg som vi har kæmpet for i mange år, men vi kan selvfølgelig blive presset for hårdt økonomisk til at vi kan blive ved, siger dekan Bodil Due.

Der bliver afsat særlige midler på finansloven til de helt små fag, en ordning

der blev genforhandlet i 2005. Derfor har de humanistiske fakulteter i Århus og København aftalt hvilke humanistiske mikrofag, der kun skal udbydes ét af stederne. I Århus er fagene bulgarsk, polsk og finsk, der typisk tiltrak 1-2 nye studerende om året, blevet lukket, mens serbokroatisk og tjekkisk fremover kun vil kunne studeres i Århus.

Ministeriet har dog annonceret at det på et tidspunkt kommer med et udspil til hvor i landet man skal kunne studere hvilke humanistiske fag.

Send flere penge

De økonomiske problemer kunne naturligvis løses ved at ministeriet sender flere penge til humaniora, men det har der ikke været mange tegn i sol og måne på.

Humaniora-fagene får fortsat de laveste taxametre, både når man sammenligner med andre universitetsuddannelser eller uddannelser uden for universitetet.

I øjeblikket er taxameteret for en naturvidenskabelig it-uddannelse 28% højere end for en humanistisk it-uddannelse. Med de nye takster fra 2007 vil forskellen være på 46%.

Endelig har videnskabsministeren et klart budskab til de humanistiske fakulteter: få de studerende til at gennemføre hurtigere, få frafaldet ned, så går bevillingerne jo automatisk op.

Ord: Taxameter og STÅ

Taxameter-princippet betyder at universitetet får en bevilling hver eneste gang en studerende består en eksamen. Går den studerende ikke op til eksamen – eller dumper – får universitetet ingen penge. En stor eksamen udløser flere penge end en lille, og der er forskellige satser fra fag til fag.

STÅ er en forkortelse for *studerterårsværk*. Et årsværk betyder "en mands arbejde på et år", og for studerende betyder det at man har taget alle sine eksamener hele året. Har man kun taget halvdelen, tæller man kun et halvt årsværk i statistikken.

På eksamensbeviset udløser hver eksamen et antal ECTS-point, og 60 ECTS-point svarer til ét årsværk.

Sprængfarlig finanslov

Med andre ord er kravet til den humanistiske fabrik: Effektiviser produktionen.

Christiansborg vil gerne hjælpe med et par incitamenter: Seneste forslag er at lægge taxameter-systemet om, sådan at universiteterne kun får taxameter-bevillinger for de studerende der består inden for normeret tid plus et år.

I øjeblikket er det kun hver anden nyklækket bachelor her fra fakultetet der har overholdt den frist og hver tredje kandidat. Med andre ord, en regulær bombe under økonomien.

Forslaget er en del af velfærdsforliget, og Rektorkollegiet, Akademikernes Centralorganisation og Dansk Industri har sammen protesteret over de partier som står bag.

Finansloven vil også indføre et nyt taxameter-princip, enheds-taxameteret, sådan at der ikke længere vil blive givet særlige tilskud til fx bygninger, men at der kun vil være en grundbevilling til forskning og taxameter-bevilling til undervisning.

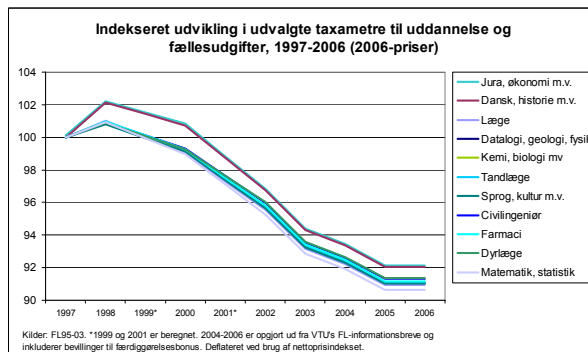
–Det betyder at vores økonomi i endnu højere grad end hidtil kommer til at afhænge af vores produktivitet på uddannelsessiden, siger Ole Jensen.

Strategimøder

Derfor indkalder dekanatet nu til en række strategimøder om fakultetets udvikling. Det første bliver afholdt i begyndelsen af december og skal handle om uddannelse.

–Der er taget rigtig mange forskellige initiativer her på fakultetet for at få de studerende mere effektivt igennem studiet, og de nye studieordninger ser ud til at have givet et regulært boost – men jo kun for de nyeste årgange som er på ordningen. Derfor må vi nu se mere på de grundlæggende strukturelle forhold, siger Bodil Due.

Over hele landet faldt studie-effektiviteten blandt de humanistiske studerende for et par år siden. Årsagen er aldrig fundet, men mange gav ledigheden skylden. Den er imidlertid faldt støt siden da uden at effektiviteten er gået op af den grund.

Rektorkollegiet har beregnet at taxameter-taksterne er faldet med ca. 10% på 10 år, også når man indregner de nye bonusser hver gang der tildeles en bachelor- eller kandidatgrad. Hvis taksterne var forblevet uændrede, ville fakultetet i år være endt med et overskud på 5 mio. kr. i stedet for et underskud på 5 mio. kr.

–Måske skal vi til at definere studerende på en ny måde. Hvis man har et godt fritidsjob, måske endda et fagligt kvalificerende job, og nyder livet som studerende, så kan jeg godt forstå at man ikke ser noget problem i at forlænge studiet et år eller to og vente med at springe over i et 8-16-job, som i øvrigt oftest vil betyde man skal flytte til en anden by, siger dekanen. Vores problem er blot at vi jo planlægger efter at de er fuldtids-studerende, selv om de godt selv ved at det er de ikke.

Næste strategimøde bliver om forskningen.

–Meget tyder på at vi fremover ikke blot skal være mere aktive i konkurrencen om de frie forskningsmidler, men vi kan også risikere at vores basisbevilling vil blive udmøntet på baggrund af en performance-rating, siger Bodil Due.

slam

SIDSTE:

Milliard-forlig ændrer intet

Efter deadline blev der indgået forlig på Christiansborg om øgede bevillinger til universiteterne, bl.a. 300 mio. kr. ekstra på landsplan i basisbevillinger til uddannelser. Det vil dog sandsynligvis ikke ændre væsentligt ved fakultetets 2007-budget, der på forhånd kalkulerede med at et kommende forlig ville forøge fakultetets bevilling med 7 mio. kr.

Fuldautomatisk trådløst net til alle

Slut med at installere ekstra programmer for at få trådløst net på campus

Det er blevet nemmere at få adgang til universitetets trådløse netværk – faktisk så nemt at du kun skal huske et kodeord – og så lige at have strøm på computerens batterier.

Hidtil har man skullet installere et ekstra program, en såkaldt VPN-klient, for at kunne bruge det trådløse netværk på campus, men fremover skal man blot have en computer med trådløst netværkskort og så en browser.

Næste skridt er at gå ind på campus, åbne browseren – og vente et par sekunder. Maskinen finder selv netværket og i browser-vinduet bliver man så bedt om at indtaste brugernavn og kodeord.

I øvrigt samme kodeord som man bruger på selvbetjeningen. Ansatte på Det Humanistiske Fakultet kan alternativt bruge deres FirstClass-login tilføjet et "@hum.au.dk" som brugernavn og FirstClass-kodeordet som kodeord.

Det trådløse net dækker endnu ikke hele universitetets campus, men bliver løbende udbygget indtil der er sendema-

ster ved alle såkaldte "studeropholdsområder".

På Det Humanistiske Fakultet kan man forvente at kunne koble trådløst op, når man er i nærheden af et af fakultetets biblioteker.

Net til gæster

Har man inviteret gæsteforelæser, kan man også via selvbetjeningen oprette et brugernavn og kodeord til gæsten, som virker 1, 2 eller 7 dage. Længere adgang skal ske via IT-Afdelingen.

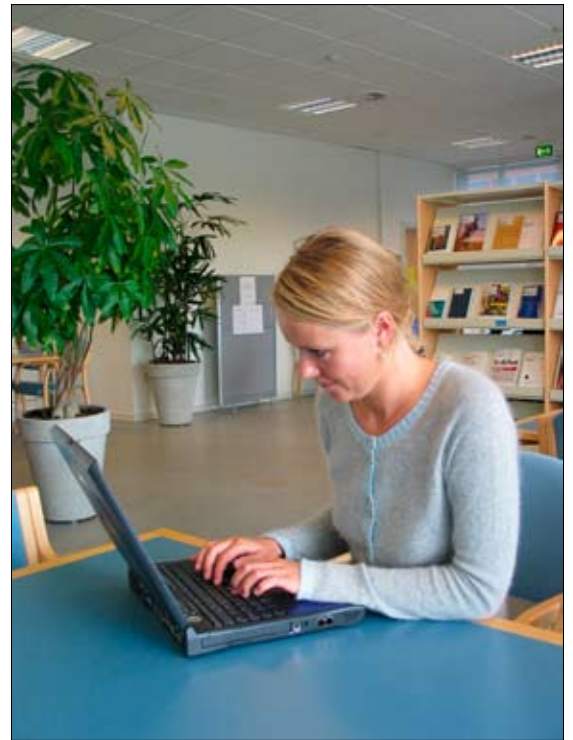
Kommer gæsten fra en såkaldt Eduroam-institution kan gæsten bruge sit kodeord hjemmefra.

slam

Se den fulde vejledning på www.hum.au.dk/it

eller i FirstClass
IT Center > IT Knowledge Base
> Trådløst net til alle

Om Eduroam, se www.forskningsnettet.dk/eduroam/

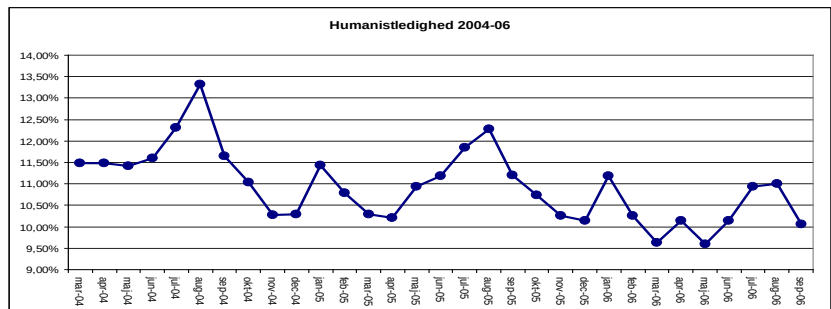
Tænd, vent og du er på. Det trådløse net er blevet nemmere på campus.

Populært nyhedsbrev fra Statsbiblioteket

Filmhistorien i fire store databaser, nyhedsnetværk for historikere, filosofisk bibliografi online. Det er gode nyheder, og derfor er Statsbibliotekets nyhedsbrev om nye elektroniske ressourcer for humanister blevet populært.

Omtrent hver tredje lærer på fakultetet har tegnet abonnement på nyhedsbrevet, der i alt har 300 læsere.

Nyhedsbrevet udkommer på e-mail, og man kan tegne (gratis) abonnement på www.statsbiblioteket.dk/nyheder/hum/

Ledigheden falder fortsat

Humanist-ledigheden fortsætter med at gå nedad. I september var den gennemsnitlige fuldtidsledighed 10,1% for humanistiske kandidater, mod 11,2 i september 2005, og det er alle faggrupper på nær antropologer der har oplevet et fald i ledigheden, viser

tal fra Magistrenes a-kasse.

Som det ses af diagrammet, stiger ledigheden i sommermåneder og omkring jul/nyår, men den langsigtede tendens peger fortsat nedad.

Århus – og Humaniora – i Verden

AGF, Ringgaden, Bazar Vest, Bernhard og biskop Jens – de er alle med i fakultetets seneste 'boggave' til byens borgere

For anden gang udgiver fakultetet en bog i serien "Fra bjerget til byen" med Århus-historier fra ende til anden. Bogen handler om Århus' ansigt udadtil – om Århus i Verden – helt fra dengang biskop Jens brandede sig selv og sin slægt med røde roser i Domkirken over Ringgaderne til nutidens århusianske svar på Camden Market, Bazar Vest.

–Hvis man synes at Ringgaden tager sig lidt anderledes ud, eller man begynder at tænke over at man måske kommer i Bazar Vest af andre grunde end billige bananer og stærke sharwarmas, så har vi nået målet med bogen, siger specialkonsulent i kommunikation Svend Aage

Mogensen, Fakultetssekretariatet.

–Vi vælger at bruge penge på denne serie for at humanistiske forskere kan sætte nyt lys på den verden, som vi færdes i til hverdag – og for at gøre det helt tydeligt og konkret at humanistisk forskning kan berige vores liv.

Prisen er 99 kr. for 188 sider.

–Det har aldrig været meningen at bogen skulle give overskud, og da vi gerne vil have den ud til så mange som muligt, har vi valgt at sætte prisen meget lavt, men den er trykt i samme kvalitet som første bind i serien, der kostede det dobbelte. Så der er vitterligt tale om en 'gave' fra bjerget til byen, siger Svend Aage Mogensen.

Første bog i serien hed *Kulturliv i Århus* og var skrevet af forskere ved Institut for Æstetiske Fag, mens *Århus i Verden* er forfattet af de ansatte ved Institut for Historie og Områdestudier og redigeret af adjunkt Nina Kofoed og lektor Søren Bitsch Christensen.

Byernes kamp

Sidstnævnte er også leder af Dansk Center for Byhistorie og har selv skrevet en af bogens artikler, *Branding Bernhard i Smilets By – om byplaner og historiens rolle i fremtidens Århus*.

–Selv om fænomenet ikke er nyt, så har branding placeret sig mere og mere centralt i storbyernes forsøg på at sælge sig selv for at tiltrække indbyggere, arbejdspladser og investeringer, siger Søren Bitsch Christensen.

–I bogen beretter vi om både gamle og nye forsøg på at profilere byen, og vi ser på hvordan Århus har rakt ud efter først det nære område og dernæst helt ud over landets grænser.

–På den måde er bogen både en fortælling om Århus' udvikling og en række spændende historier om markante perioder og begivenheder i byens historie.

I 1897 kom verden til Århus fra vandsiden, og den nye Toldbod var byens ansigt udadtil. I dag skal Århus brandes som vidensby og Toldboden er blevet til studenterhus.

I venteværelset

Fakultetet vil gerne prøve nye måder at formidle sin forskning, og det er derfor planen at man også skal kunne finde "Århus i Verden" på eksempelvis en række venteværelser rundt omkring i byen.

–Hvis man skal vente en halv time, så kan man godt nå at læse en af bogens artikler i mellemtiden – og på den måde kan vi forhåbentlig nå nogle af de læsere der ikke kommer så tit i fagbogssektionen hos boghandleren eller på biblioteket, forklarer Svend Aage Mogensen.

Alle hovedbiblioteker i regionen har fået et gratis eksemplar af bogen, ligesom områdets gymnasier.

men

Alle ansatte får et eksemplar

Alle ansatte ved Det Humanistiske Fakultet vil få et eksemplar af bogen i deres dueslag inden jul.

Bogens artikler

Byens ansigter

- ▶ Biskop Jens Iversen Lange og hans tre røde roser
- ▶ Branding Bernhardt i Smilets By
- ▶ AGF og Hack Kampmann

Mellemstationer

- ▶ Rundt om byen – anlæggelsen af Ringgaden
- ▶ Byen og naboerne – Århus og købstæderne på Djursland omkring 1920
- ▶ Da Århus koblede sig på verden

Århus i globale netværk

- ▶ Globalisering – hvor stor bliver Århusegnens andel?
- ▶ Bazar Vest i Europa – autenticitet, atmosfære og nye trends
- ▶ Århus-kontoret i Bruxelles
- ▶ Globalt netværk på weekend i Århus

Søren Bitsch Christensen og Nina Javette Kofoed (red.): *Århus i Verden. Fra bjerget til byen 2. Skrifter om dansk byhistorie 4. Aarhus Universitetsforlag 2006. 188 sider. 99 kr.*

Humaniora / KU:

Det bedste humanistiske fakultet i Norden

Ifølge den nye internationale rangliste fra det anerkendte Times Higher Education Supplement (THES) er Det Humanistiske Fakultet på Københavns Universitet nu det 26. bedste humanistiske fakultet på verdensplan, det 9. bedste i Europa og nr. 1 i Norden. De eneste andre nordiske universiteter i top 100 er Helsinki University (61. plads), Universitetet i Oslo (65. plads) og Uppsala Universitet (79. plads).

Læs mere på www.hum.ku.dk under 'Kort nyt'.

KU er nummer 54 i verden

På Times Higher Education Supplement-ranglisten over de bedste universiteter i verden ligger Københavns Universitet nu på en 54. plads - det er en klar forbedring i forhold til sidste år, hvor universitetet lå som nummer 66 i verden. Københavns Universitet er det eneste nordiske universitet, der er kommet med på listen over de 100 bedste universiteter i verden.

Uddannelse: Øvelse(r)gør mester

Har du læst Kierkegaards samlede forfatterskab? Studeret i udlandet? Været i praktik på ambassaden i Hanoi? Eller taget et meritkursus på CBS? Og hvad kan du så bruge det hele til? Med fakultetets nye interaktive kompetenceøvelser kan du få overblik over, hvor meget du i grunden har med i bagagen. Det er Studievejledningen Humaniora, der har søsat kompetenceøvelserne, der skal hjælpe de studerende på deres vej mod det første job. Prøv kompetenceøvelserne på fakultetets nye karrieresider. www1.hum.ku.dk/vejledning/karriere/

Nye institutledere

Ved ansøgningsfristens udløb var der kommet 27 ansøgere til de 7 institutlederstillinger på fakultetet. Allerede nu er de første to blevet ansat: Lektor Jan Riis Flor fortsætter på posten som institutleder for Institut for Medier, Erkendelse og Formidling, og professor Finn Hauberg Mortensen forlader sin nuværende stilling som institutleder ved Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier på Syddansk Universitet for at blive in-

stitutleder på Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab (tiltrædelse 1. januar). De øvrige nyansættelser vil blive offentliggjort på www.hum.ku.dk.

Prodekan for uddannelse

Den 1. december tiltræder lektor Hanne Løngreen stillingen som prodekan med særligt ansvar for uddannelserne på fakultetet. Hanne Løngreen kommer fra en stilling som lektor ved Institut for Kommunikation på RUC og har bl.a. været studieleder med ansvar for cand. comm.-uddannelsen.

Fakultetsdirektør

Den 1. december tiltræder cand.scient. pol Kim Brinckmann den nyoprettede stilling som fakultetsdirektør. Kim Brinckmann er p.t. ansat som sekretariatschef i Videnskabsministeriet, hvor han i forskellige sammenhænge har været kontorchef i syv år.

RUC: Nyt studenterblad i protest

Hippocampus (søhest på latin) hedder det nye studenterblad på RUC som er oprettet i protest mod at en studerende, der havde været medlem af det nedlagte Konsistorium, blev bedt om først at tage en snak med rektor inden universitetets officielle blad, RUC-Nyt, ville trykke hans rektor-kritiske indlæg.

HHÅ: Netværk for 20.000 alumner

Handelshøjskolen i Århus har oprettet et alumninetværk for sine 20.000 forhenværende studerende. Målet er at alumnerne via webben kan komme i kontakt med hinanden og skabe egne netværk og få en direkte linje til forskningsmiljøet på Handelshøjskolen. Andre tilbud er skræddersyede kurser og videreuddannelser, information fra biblioteket, gensynsdage og jobdating.

Etableringen af ASB Alumni er medfinansieret af midler fra Den Regionale Udviklingspulje ved Århus Amt

HUMavisen og dens søsteravis Humanist, der udgives af Det Humanistiske Fakultet ved Københavns Universitet, udveksler korte nyheder. Spalten med nyt fra HUM-KU redigeres af Humanist's redaktion. Der er mere nyt på Humanists hjemmeside www.humanist.ku.dk

Ny dekan: Fælles optag og færre studienævn

Den 7. september holdt den nye humanistiske dekan ved Københavns Universitet, Kirsten Refsing sin **tiltrædelsestale**. Vi bringer et udluk:

En samlet indgang

"Jeg er endvidere i færd med at undersøge, om vi kan forbedre vores frafaldsstatistik ved at etablere én samlet indgang til de humanistiske fag, så studieskift ikke tæller som frafald. Den slags store ændringer skal naturligvis tænkes godt igennem, fordi de automatisk river en lang række yderligere ændringer med sig, men som grundlæggende princip synes jeg ikke, der findes nogen traditioner eller vaner, som ikke kan tåle at blive taget op til fornyet evaluering."

Færre studienævn

"De nuværende 30 studienævn redu-

Den nytiltrådte københavnske dekan, Kirsten Refsing, overvejer fælleshumanistisk optag og nye principper for den interne fordeling af bevillinger.

ceres til 6 – et pr. institut plus et ph.d.-studienævn[,...] fordi de nuværende 30 studienævn ikke kan siges at være en hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcerne."

Kvalitetskriterier og økonomi

"Ændringer hænger tæt sammen med økonomien, og fakultetets ledelse arbejder i øjeblikket på at opstille nye kvalitetskriterier for en del af budgettet. Hensigten er at gøre det muligt at omfordele en vis portion af det samlede budget, så vi kan opmuntre fremragende arbejde på institutterne."

"Blandt disse kriterier forekommer det rimeligt at have et, der belønner de institutter, som tydeligt demonstrerer viljen til større integration mellem enhederne og tværfaglighed – såvel i forskningsprojekter som i undervisningsplaner og administrative rutiner – sådan at de også får midlerne til at udvikle det gode arbejde."

Hele talen kan både ses på video (sammen med de efterfølgende spørgsmål til dekanen) eller læses på

www1.hum.ku.dk/omfakultetet/ledelse/tiltraedelsestale/

Eksterne bevillinger

Under denne overskrift, bringer HUMavisen løbende de eksterne bevillinger som er tilfaldet fakultetets ansatte. Bevillinger på under 10.000 kr. og bevillinger fra Aarhus Universitets Forskningsfond er ikke medtaget i oversigten.

Forkortelser:

AAL = Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik

IFI = Institut for Filosofi og Idehistorie

IHO = Institut for Historie og Områdestudier

IMV = Institut for Informations- og Medievidenskab

NOR = Nordisk Institut

SLK = Institut for Sprog, Litteratur og Kultur

ÆST = Institut for Æstetiske Fag

FKK = Forskningsrådet for Kommunikation og Kultur

Har du fået en bevilling?

Får du en ekstern bevilling på over 10.000 kr. så send en besked herom til humavis@hum.au.dk (i FirstClass: "HUMavis") og vi bringer nyheden i førstkommande nummer.

Forskningsprojekter

100.000 kr. Dominic Rainsford (SLK) har modtaget et stipendium fra Carlsbergfondet til et forskningsophold på Churchill College september 2006 - juli 2007.

80.000 kr. Marianne Pade (SLK), modtaget til trykning af disputats. FKK.

100.000 kr. Mads Kähler Holst (AAL) har modtaget et prislegat fra Videnskabernes selskab

325.000 kr. har Birte Poulsen (AAL) yderligere fået bevilliget til projektet "Nemi 2006". Bevillingen som kommer fra Carlsberg er givet til "Bearbejdelse af materiale fundet under de nordiske udgravninger i Nemi.

80.000 kr. Prof. Stig Thøgersen, (IHO), har modtaget en bevilling fra Forskningsrådet for Samfund og Erhverv. Bevillingen skal dække afholdelsen af en

konference om regeringsførelse på lokalt niveau i Kina og Danmark, som fandt sted i oktober 2006 her på AU.

Forskerskoler og ph.d.-stipendier

4.000.000 kr. har Ton Otto (AAL) modtaget fra Forskningsstyrelsen til Den Danske Forskerskole i Antropologi og Etnografi.

1.571.000 kr. Jonas Christensen (IFI). "Mental causation in philosophy of mind and cognitive science." Bevillingen kommer fra Forsknings- og Innovationsstyrelsen.

1.624.700 kr. Lise Hannestad (AAL) har modtaget et internationaliseringsstipendium: "Death in the Landscape: an investigation of space, cemeteries and choreography", FKK.

met

15. september

Årsfestens 25-, 40- og 50-års kandidatjubilärer blev inden den samlede universitetsfest inviteret til et fagligt arrangement på deres tidligere fakultet. Først til en frokost og senere til en smagsprøve på den nyeste Ibsen forskning, som tidligere på året havde været genstand for en omfattende konference.

20. september

Kanon-seminar: Nordisk Institut satte kultur-kanonen til international debat, og de knap 100 besøgende kunne også se kunstneren Anders Vistis *Randomize(Brian) v1.0*, en audiovisuel computer-installation, der genererer stadig nye statements om dansk kultur og kanon ud af kulturminister Brian Mikkelsens egne ord.

Indslag på TV2 Østjylland på <http://kortlink.dk/2zs4>

Søren Kjeldgaard / AU-Foto

15. september

"Fremragende og banebrydende undervisning, smittende begejstring og imponerende energi" var alle ord der fulgte med prisen på 75.000 kr. Det var Hanne Leth Andersen, centerleder ved Center for Undervisningsudvikling, der modtog den fornemme undervisningspris, der blev uddelt ved årsfesten. Derudover blev der uddelt en formidlingspris som gik til Torben M. Andersen for en fremragende formidling og anvendelse af kompliceret forskning, økonomisk modellering og analyse.

Læs mere på: www.au.dk/da/nyheder/presse/150906

Roger Johansen / Moesgård Fotolab

met

26. oktober

Arkæologi foregår ikke blot på jorden men også i luften. Dagens seminar satte fokus på luftfoto-arkæologi som et overset potentiale i Danmark, et potentiale som en gruppe arkæologer i december 2005 satte sig for at udnytte. Seminariet havde til formål at demonstrere, hvordan studier af historiske og nye optagelser bidrager med væsentlig arkæologisk og historisk viden. Her er konsulent Claus Dam fra Kulturarvstyrelsen i gang med at fremvise nogle historiske luftfotografier.

25.-29. oktober

I samarbejde med Institut for Statskundskab afholdte Østasiatisk afdeling en konference for kinesiske og skandinaviske forskere om regeringsførelse på lokalt niveau i Kina og Danmark. Konferencens første to dage omhandlede Danmark, mens resten af konferencen satte fokus på Kina.

September/Oktober

–Jeg laver malerier for alle dem der ikke blot køber et værk, fordi det passer i farven til sofagruppen, siger maler og illustrater Henrik Maretti. Hans værker har været udstillet på Nobelparkens bibliotek i september og oktober.

–Jeg ønsker at folk skal få en reaktion ved at se på mine billeder, det kan så være en positiv eller negativ reaktion...jeg er ligeglad...bare det sætter nogle tanker i gang hos dem.

–Er det dine billeder?, spørger én af bibliotekets brugere den udsendte fotograf, der desværre må ryste på hovedet.

–De er ellers sindssygt flotte.

26.-28. oktober

Studerende fra Dramaturgi, Litteraturhistorie og Musikvidenskab inviterede hele Århus indenfor til revy. Århus var nemlig revyens røde tråd, hvor blandt andet konflikten i daginstitutionerne blev taget under kærleg behandling med konstruktive pædagogiske råd om, at hvis forældrene nu gav børnene styrthjelm og knæbeskyttere på, så kunne de ligge lidt længere, når de faldt. Stomp ved et århusiansk busstoppested var også på revymenuen. Her ses revyens eventyr om soen i Grisebrønden der står på Rådhuspladsen i regn og slud og drømmer om at blive til noget stort såsom en flot vanddrage. Men det kan være svært, når man er alenemor med små grise.

Søren Kjeldgaard / AU-Foto

2.- 4. november

100 årsdagen for den irske dramatiker og nobelpristager Samuel Beckett's fødsel blev fejret ved flere arrangementer over tre dage: En udstilling på Statsbiblioteket, et symposium med en afsluttende opførelse af to af Becketts mindre stykker, og de irske dage sluttede med en Nordisk Konference for Irske Studier. Den nytiltrådte irske ambassadør i Danmark, Joesph Hayes (nr. 1 fra venstre) besøgte i anledningen Århus for første gang.

Søren Kjeldgaard / AU-Foto

9. november

Den virtuelle købstad – En 3D-model af en typisk købstad anno 1830 med tekster om byernes historie – åbner på nettet – og i nutidens verden med en reception på Dansk Center for Byhistorie.

www.byhistorie.dk/den_digitale_byport.aspx

Navne

Ansættelser, orlov og fratrædelser

Antikmuseet

Dora Vissing, kontorfunktionær, fratrådt 30. september 2006

Antropologi, Arkæologi og Lingvistik

Paula Andersson, over gået til ansættelse som studielektor 1. september 2006 -31. august 2008

Adrienne Heijnen, AC-medarbejder, 1. september 2007

Sine Toft Jensen, AC-medarbejder, fratrådt 30. september 2006

Niels Hannestad, professor, fratræder 31. januar 2007

Birte Poulsen, lektor, 1. september 2006

Filosofi og Idéhistorie

Johanna Seibt, lektor 1. september 2006 – 31. august 2007

IT-afdelingen

Hans Vestman Jensen, systemadministrator, fratrådt 30. november 2006

Dorthe Poulsen, kontorfunktionær, 24. oktober 2006

Sprog, Litteratur og Kultur

Johanna Wood, lektor, 1. november 2006

Nye ph.d.-studerende

Maj Nygaard-Christensen, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, An Anthological Study of the Changing role of the Catholic Church in Post-Independence Timor Leste. 1. oktober 2006.

Line Maj-Britt Højberg Bjerg, Danmarks Grundforskningsfonds Center for Sortehavsstudier, Money, Power and Communications: Coin Circulation in the Bosphoran Kingdom. 1. oktober 2006.

Tim Flohr Sørensen, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, Death in the Landscape: An investigation of space, cemeteries and choreography. 1. oktober 2006.

Ph.d.-graden

Simon Rollo Frost, Institut for Æstetiske Fag, Business of a novel – economics, aesthetics and the case of Middelmarch.

Ane Katrine Bislev, Institut for Historie og Områdestudier, The Need for Capital – Social Capital and Microcredit in Southwest China.

Udnævnelser

Centerleder Hanne Leth Andersen er efter indstilling fra Rektorkollegiet blevet udpeget af undervisningsministeren til at være medlem Rådet for de Gymnasiale Uddannelser frem til 31. december 2008.

Student Prize for internetforskning

Anja Bechmann Petersen, ph.d.-studerende ved Institut for Informations- og Medievidenskab, er i september blevet tildelt *Graduate Student Prize* for bedste ph.d.-paper på den Association of Internet Researchers konference i Brisbane, Australien.

Anja Bechmann Petersen skriver ph.d. om flermedialitet og hendes paper bar titlen *Internet and Cross Media Productions* og er nu publiceret i det australske peer-reviewed tidsskrift *Australian Journal of Emerging Technologies and Society*.

Artiklen kan læses på

www.swin.edu.au/sbs/ajets/journal/V4N2/V4N2abstract_bechmannpetersen.htm

Yderligere omtale på katrinebjerg.net

www.katrinebjerg.net/nyhedsbrev/06/nov/AnjaBechmann.htm

Illustration af Helge V. Qvistorff i bogen Iværksættere i Nordjylland, Jysk Lokalhistorisk Forlag 2005.

Hædret som iværksætter

Det sker ikke så tit at humanistiske forskere får deres navn knæsat blandt iværksættere, men det er sket for lektor Jens Vellev i Helge V. Qvistorffs oversigtsværk *Iværksættere i Nordjylland – de gjorde det bare*.

Det kom sig egentlig af at Jens Vellev, da han endnu var elev på Viborg Katedralskole, hørte historien om Viborgs kanniker, der drog til Læsø for at inddrive afgift fra det salt som blev sydet på øen. I 1652 havde saltsyderne brændt alt træ af på øen under deres sydekar, men 300 år senere – i 1952 – modtog katedralskolen stadig en afgift fra Læsø, og det undrede Jens Vellev.

Den korte historie er så at han i 1990, nu som middelalderarkæolog, foreslog at genoptage saltsydningen på Læsø, hvorefter han så 'bare' gjorde det. I dag er sydesaltningen på øen en turistattraktion, og de små poser med Læsø-salt kan sælges til småpeb-rede priser.

slam

Lotte Meinert

Lektor, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik

Siden januar 2003 har jeg været ansat som adjunkt ved Afdeling for Antropologi og Etnografi. Jeg har min ph.d.-grad fra Institut for Antropologi, Københavns Universitet, og er oprindeligt uddannet som etnograf ved Aarhus Universitet.

Min forskning finder primært sted i Uganda og samler sig tematisk om sundhed, uddannelse og udvikling og *relationerne* mellem disse områder.

For tiden er jeg ved at færdiggøre bogen: *The Quest for a Good Life: Schooling and Health in the Era of Universal Primary Education in Uganda*. Jeg skriver om hvad erfaringen med skolegang betyder for børn og unges stræben efter sundhed og deres forståelse af 'et godt liv' i det østlige Uganda. Bogen beskriver indførelsen og tilegnelsen af en uddannelsespolitik som en kritisk begivenhed, hvormed alle børn i Uganda principielt får mulighed for at gå i skole, og kommer til at håbe på at uddannelse er vejen ud af fattigdommen.

I Uganda deltager jeg i et forskningskapacitetsopbygningsprojekt, som vi kalder TORCH (*Tororo Community Health*). Som del af projektet har vi de seneste år fulgt en række HIV-smittede, der har fået adgang til den livsforlængende anti-retro-virale (ARV) medicin ad forskellige kanaler. Vi har blandt andet fokuseret på de dilemmaer, som familier og sundhedsarbejdere oplever i forbindelse med ARV-medicin, fordi behovet for medicin er langt større end ressourcerne. Nogle af de studerende jeg vejleder på Aarhus Universitet har fået mulighed for at lave feltarbejde i forbindelse med TORCH projektet og deltaget i dette internationale og tværfaglige forskningsmiljø.

Jeg har i min tid som adjunkt blandt andet undervist kurser i etnografisk metode og medicinsk antropologi, dels

Maj Nygaard-Christensen

Ph.d.-studerende, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik

Projekttitel: The Changing Role of the Catholic Church in Post-independence Timor Leste.

Projektet undersøger religionens rolle i produktionen af politisk forandring i Østtimor efter selvstændigheden med særlig fokus på relationen mellem katolske værdier og politisk praksis. Østtimor blev i 2002 den yngste nation i det nye årtusinde. Det skete efter en folkeafstemning, hvor Østtimors befolkning afviste fortsat at være del af den indonesiske republik. Siden da har lokale politiske aktører forsøgt at omdefinere deres roller i et politisk klima under stærk forandring. På den baggrund vil projektet undersøge, hvordan den katolske kirke forholder sig til politisk forandring. Kirken spillede tidligere en aktiv politisk rolle i modstandskampen mod Indonesien og oplevede samtidig en stor øgning af tilhængere. Alt tyder på at den katolske kirke fortsat har indflydelse på lokal politik, og at kirkens moralske værdier til tider har direkte indflydelse på politiske beslutningsprocesser. Projektet fokuserer dels på, hvorledes kirken direkte påvirker politiske beslutninger, og dels på mindre formelle måder hvorpå kirken deltager i nationsopbygningsprocesser. Endelig undersøger projektet, hvordan repræsentanter fra den katolske kirke legitimerer deltagelse i nutidens politik; et emne der er tæt knyttet til en bredere debat om politisk legitimitet og autoritet i Østtimor. Projektet er del af forskningsnetværket *Genfortryllelsen af det politiske rum: religiøse dimensioner af demokratisering i Asien*.

på vores kandidatuddannelse og dels på vores masteruddannelse i Sundhedsantropologi.

Tim Flohr Sørensen

Ph.d.-studerende, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik (Dansk Arkæologisk Forskerskole)

Projekttitel: Døden i landskabet – en undersøgelse af rum, gravpladser og koreografi.

Hvordan bevæger mennesker sig på gravpladser? Hvad er det, der bestemmer hvilken retning, man går, hvilket tempo man går i, hvor man standser op, hvor man går ind og ud, og hvilket syn man har på gravpladsen og de døde? Og hvorfor ligger gravpladserne placeret, hvor de gør? Svarene skal i mit projekt søges gennem en forening af teorier om rum, krop, bevægelse og koreografi, og et praktisk studium af gravpladser i Odsherred, Nordvestsjælland fra oldtid og nutid.

Gravpladser har altid udgjort et vigtigt kildemateriale i den arkæologiske forskning, ofte med henblik på belysning af social status, religion, demografi og fysiognomi. Mit projekt skal undersøge, hvilke forestillinger og intentioner der ligger bag udformningen af gravpladser og kirkegårde i fortid og nutid set i materielkulturelt perspektiv. Formålet er at forklare, hvordan mennesker forholder sig til det materielle og rumlige miljø, når de anlægger og bruger gravpladser. Dette angår såvel det enkelte gravsted som den overordnede gravplads.

Det praktiske studium rummer en lang tidshorisont fra stenalderen til nutiden, dog med fokus på stendysser og jættestuer fra begyndelsen af bondestenalderen, den tidlige bronzealders kuplede gravhøje og kirkegårde fra perioden mellem 1700 til vore dage. I de respektive eksempler søges forholdet mellem det større rum (landskabet) og det intime rum (gravpladsen) belyst, hvorunder det undersøges, hvordan rummet bliver brugt til grænsedragninger mellem de levende og de døde, og hvordan de levendes bevægelser bliver koreograferet i disse rum.

Sandhedstabeller og semantiske træer

Formel Logik er en grundlæggende indføring i klassisk doms- og prædikatslogik. Bogen fokuserer på de semantiske metoder – sandhedstabeller og semantiske træer – frem for bevisteori. I det overskuelige format af 95 sider giver den overblik over logiske nøglebegreber som 'gyldighed', 'formalisering', 'fortolkning', 'model' og 'modeksempel'. Bogen rummer mange pædagogiske eksempler og øvelser, og har både gymnasiet og videregående uddannelser som målgruppe. *Formel logik*. Af Stephen Read og Chrispin Wright. Aarhus Universitetsforlag, 2006. 95 sider. 128 kr.

STASI og RAF

Kort før den tyske genforening i 1990 blev det afsløret, at den østtyske sikkerhedstjeneste, Stasi, siden 1980 havde givet dække og nye identiteter til 10 eftersøgte vesttyske terrorister fra Rote Armee Fraktion. Det viste sig, at der i længere tid havde været kontakter mellem de to parter. Bogen fortæller historien om menneskene bag, og med udgangspunkt i kildemateriale fra især Stasi-arkivet skildres samarbejdet mellem terroristerne og Stasi, og hvordan det var affødt og præget af de helt specielle politiske forhold i samtiden. *Stasi og den vesttyske terrorisme*. Af Anne Sørensen. Aarhus Universitetsforlag, 2006. 277 sider. 248 kr.

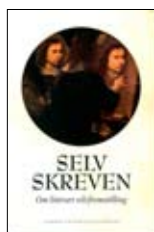
Den skotske oplysning

Den skotske oplysning hører som den franske og tyske oplysningstænkning hjemme i det 18. århundrede. Den er dog langt mindre kendt trods dens store betydning for eftertiden. Mere end et filosofisk fokus har den skotske oplysning et stærkt praktisk fokus, dels på økonomiske og politiske problematikker og dels på den sociale orden. Bogen samler tekster fra fire af periodens repræsentanter; Bernard Mandeville, Adam Smith, David Hume og Adam Ferguson. *Den skotske oplysning. Tekster af Bernard de Mandeville, Adam Smith, David Hume og Adam Ferguson*. Redigeret af Mikkel Thorup. Forlaget SLAGMARK, september 2006. 267 sider. 198 kr.

Modsætninger mødes

Et paradoks er som bekendt et udsagn, der formelt er selvmodsigende, men reelt rummer en indsigt, fremsat i overraskende form. Paradokset gør altså op med en ekskluderende tilgang til verden og producerer i stedet nye vinkler i mødet mellem modsætningerne. Bogens 19 artikler har alle paradokset som omdrejningspunkt, og vi præsenteres både for kulturfilosofiske og analytiske vinkler på temaet, som det viser sig i de forskellige kunstarter, filosofi, kultur og verden. *Produktive paradokser. Festskrift til Svend Erik Larsen*. Redigeret af Lis Møller og Mads Rosendahl Thomsen. Aarhus Universitetsforlag, september 2006. 285 sider. 298 kr.

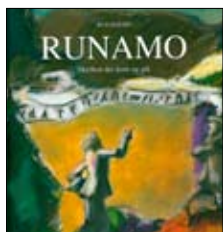
Mord, hor og ord

Hvor går grænsen mellem forfatter og fiktion? Ofte finder man for meget forfatter i fiktionen, men også for meget fiktion i selvbiografierne til at det passer ind i gængse opfattelser og teoridannelser. Bogens skribenter redegør for teorier og strategier i sådanne hybride værker og forfatterskaber. Teoretiske artikler veksler med mere læsningsorienterede værkanalyser, og der analyseres både aktuelle og ældre forfattere; Jørgen Leth, Herman Bang og Dag Solstad og er blot få eksempler. *Selvskreven. Om litterær selvopstilling*. Redigeret af Stefan Kjerkegaard, Henrik Skov Nielsen og Kristin Ørjasæter. Aarhus Universitetsforlag 2006. 222 sider. 248 kr.

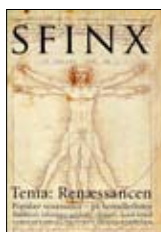
Slavoj Žižek for begyndere

"The Elvis of cultural theory!" er han blevet kaldt. Men den slovenske Slavoj Žižek er meget mere end kulturteoretiker og superstjerne. Bogen introducerer til Žižek som samfundstænkner; på én gang filosof, psykoanalytiker, sociolog og politisk tænkner. Bogen viser, hvordan hans tænkning er præget af det brede spænd og utraditionelle tilgange – hvad enten han skriver om Kinder-æg og toiletvaner, aktuelle politiske begivenheder eller de mest fundamentale filosofiske problemstillinger. *Slavoj Žižek*. Af Henrik Jøker Bjerre og Carsten Bagge Laustsen. Roskilde Universitetsforlag, september 2006. 101 sider. 140 kr.

De gådefulde runer

Lige siden 1100-tallet har Runamoklippen i Blekinge været ombejlet for sin gådefulde og utydelige runeindskrift. Både konge, antikvar og forsker har i tidens løb forsøgt at opklare klippens tegn, indtil det sidste forsøg blev tilbagevist af J.J.A. Worsaae i midten af 1800-tallet, der fastslog, at skriften på stenen blot var naturspil. Bogen omhandler dette besynderlige drama, som overraskende mange forskere har spillet en rolle i. Den omhandler gåden, skandalen men også arkæologiens opblomstring i 1800-tallet. *Runamo. Skriften der kom og gik. Af Rud Kjemis. Forlaget Hikuin, 2006. 168 sider. 190 kr. (inkl. forsendelse).*

Genfødsel år 2006

Kulturtidsskriftet SFINX giver her sit bidrag til Renæssanceåret 2006 med forskellige vinkler på den italienske renæssance. Der er både fokus på grundlaget for perioden; hvordan den økonomiske højkonjunktur skabte muligheder for både landets handel og individets plads i samfundet, men også på den voldsomme indflydelse, som 1400-tallets italienske kultur har haft på resten af Europa. Der sættes bl.a. fokus på påvirkningen af dansk guldalderkunst men også på renæssancens popularitet i bestseller-genren. *Tidsskriftet SFINX. Tema: Renæssancen. 29. årgang, 2006. nr. 3. 60 kr.*

Opskrifter på eksplosiver – en håndbog i krigsteknik

Det er første gang at bøsseskytten og krigsmesteren Johannes Bengedans' manuskript fra 1450 bliver udgivet. Det første bind er et optryk af teksten, der er rigt illustreret med forfatterens egne tegninger. Bogen rummer også en oversættelse af teksterne til dansk og moderne tysk samt en indledning om forfatteren. Det andet bind indeholder blandt andet en transskription af den gammeltyske, versificerede tekst og forklaringer om krig og krigsmidler på den tid, da manuskriptet blev til. Tekstens mange opskrifter på eksplosiver giver desuden et

indblik i kemiens tidlige historie.

men

Johannes Bengedans: Krigskunst og Kanoner. Udgivet af Rikke Agnete Olsen og Hans Blosen, under medvirken af Aage Andersen, Bendt Falkesgaard pedersen og Frede Storborg. Bind I + II 287 + 149 sider. 498 kr. for begge bind. Aarhus Universitetsforlag. 2006

Tranbjerg kirke

Vejledningen giver en illustreret beskrivelse og historisk gennemgang af både det ydre og indre på denne jyske kvaderstenskirke. Kirken er opført mellem ca. 1150 og 1250, men dens udsmykning er fra forskellige perioder. Den rummer både middelalderlige granitrelieffer, en sengotisk altertavle men også arkitekt tegnede lamper og alterbord, som Johannes Exners tegnestue tilføjede ved en restaurering i 1960-61. Kirken har fire klokker, den ældste fra 1614 og de tre andre støbt i England i 1972. *Tranbjerg kirke. Vejledning til danske kirker 6. Forlaget Hikuin, 2006. 23 sider. 30 kr (inkl. forsendelse).*

Andre humanistiske bøger

Al Qaeda

John Gray: *Al Qaeda og hvad det vil sige at være moderne.* 182 sider. 198 kr. Forlaget Slagmark (slagmark@hum.au.dk).

Omtaler af bøger og tidsskrifter er skrevet af Sanne Flyvbjerg, hvor intet andet er nævnt.

Kalenderen

November

Onsdag, 15. november 2006 14:15–16:00
Hvad spiste nordboerne i Grønland?
 Seminar • Seniorforsker Jette Arneborg,
 Nationalmuseet • Auditorium 5 på
 Moesgård

Onsdag, 15. november 2006 19:00
Nødhjælp i verdens brændpunkter
 Foredrag • Henrik Stubkjær,
 Folkekirkens Nødhjælps
 generalsekretær • Møllevangskirken

Onsdag, 15. november 2006 14:15
**Towards an agenda for
 'communication and
 development' in South Africa**
 Forelæsning • Simon Burton, Associate
 Professor of Sociology School of
 Sociology and Social Studies, University
 of KwaZulu-Natal, S.A • Store
 Auditorium, it-huset, Åbogade

Torsdag, 16. november 2006 19:30
Blumenberg
 Foredrag • Richard Mortensen stuen

Torsdag, 16. november 2006 19:00
Ægyptologiens guldalder
 Foredrag • ag.art. Torben Holm-
 Rasmussen • Antikmuseet

Torsdag, 16. november 2006 13:15–15:00
**Kønnetts magt. Om Anna Hudes
 forskning**
 Forelæsning • Postdoc. ph.d. Anne Trine
 Larsen, Aarhus Universitet
 Bygning 1410. Lokale: 136.

Fredag, 17. november 2006 13:00
**The Metaphysics of
 Enlightenment: Kant and Hegel**
 Justus Hartnack Forelæsningen 2006
 • Axel Hutter • Bygning 1253. Lokale:
 Aud. 2 (lokale 211).

Fredag, 17. november 2006 10:00–16:30
Old Norse Mythology
 Seminar • Stefan Brink (University
 of Aberdeen), Terry Gunnell (Islands
 Universitet), Jens Peter Schjødt (AU),
 m.fl. • Richard Mortensen Stuen,
 Studenternes Hus

Tirsdag, 21. november 2006 19:30
**Gavegivning og
 konfliktløsning i middelalderen**
 Foredrag • Kim Esmark • Aarhus
 Universitet, Studenternes Hus, Richard
 Mortens Stuen.

Onsdag, 22. november 2006 19:00
**Marx og Schmitt
 – venner eller fjender?**
 Foredrag • Andreas Beck Holm •
 Richard Mortensen Stuen, Studenternes
 Hus

Onsdag, 22. november 2006 19:00
Præst under FN's flag
 Foredrag • Foredrag ved sognepræst
 og felpæst Dan Sørensen •
 Studentermenighedens Hus

Onsdag, 22. november 2006 14:15–16:00
**Sydskandinavisk og
 nordeuropæisk skibsbyggeri i
 senmiddelalder og renaissance**
 Seminar • Seniorforsker Jan Bill •
 Auditorium 5 på Moesgård

Onsdag, 22. november 2006 14:15
**The Digital Image - Cinema and
 Cinematography in the 21st Century**
 Forelæsning • Stephen Prince, Professor
 of Communication Virginia Tech • Store
 Auditorium, it-huset, Åbogade

Torsdag, 23. november 2006 19:30
**"Øje for øje og tand for tand" –
 hævnens lov eller forligets mulighed?
 Om retsopfattelsen i det gamle Israel
 og dens aktuelle betydning**
 Foredrag • Carl Lomholt, tidl.
 fængselspræst, ph.d. • Studenternes Hus

Torsdag, 23. november 2006 14:15
**Lige lovligt grumt - Om love
 og lovløsheder i litteraturen**
 Æstetisk Seminar • Karen-Margrethe
 Simonsen, ph.d., lektor ved Afd. for
 Litteraturhistorie, Aarhus Universitet. •
 Lokale: 124. Kasernen, Langelandsgade
 139, 8000 Århus C

Onsdag, 29. november 2006 19:00
Personlig udvikling er noget bøv!
 Foredrag • Foredrag ved Finn
 Nørbygaard • Handelshøjskolens Aula

Torsdag, 30. november 2006 19:30
**Den æstetiske bevidsthed –
 Landskabsmaleriet og
 menneskets selvbevidsthed**
 Foredrag • Jacob Wamberg, dr. phil.,
 professor i Kunsthistorie ved Aarhus
 Univeristet • Richard Mortensen stuen

December

Fredag, 1. december 2006 13:15
**Talks by Bill McGregor (AU) and
 Jeppe Sinding Jensen (AU)**
 Workshop • Bygning 1422. Lokale:
 Preben Hornung Stuen.

Torsdag, 7. december 2006 14:15
**Avantgardens ånd og den kreative
 etik - Kunst, kreativitet, arbejde**
 Æstetisk seminar • Jan Løhmann
 Stephensen, Ph.d.-stipendiat ved
 Afdeling for Æstetik og Kultur • Lokale:
 124. Kasernen, Langelandsgade 139, 8000
 Århus C

Du kan læse mere om de enkelte arrangementer på

www.hum.au.dk/nyheder/kalender

Krigskunst og kanoner

Bøssemeisterens håndværk på Moesgård

Den 14. oktober blev Johannes Bengedans' manuskript om krigskunst fra omkring 1450 udgivet som bog (se side 29).

Håndskriftet har hidtil ligget i *Den Arnemagnæanske Samling* i København og kun været tilgængeligt for de få. I anledning af bogudgivelsen og i anledning af Renæssanceåret viser Moesgård Museum en lille udstilling, der fortæller om Bengedans' liv og hans beskrivelser af samtidens krigsførelse og våben.

Bøssemeister Johannes Bengedans lærte sit håndværk i 1400-tallets krigsplagede Tyskland. Han forstod sig på alt fra fremstilling af krudt til erobring af borge og byer og var fortrolig med tidens litteratur om emnet. Han virkede som fyrstetjener i Norden og hos Den Tyske Orden, som han forsøgte at sælge den bog, han egenhændigt skrev om sin kunnen og selv illustrerede.

Der kendes mange krigshåndbøger fra samtiden. De bygger alle på fælles viden, men forfatternes navne kendes sjældent, så de kan placeres i en historisk sammenhæng. Det kan Johannes Bengedans, og derfor er hans bog særlig interessant.

Udstillingen kan ses frem til 28. januar 2007.

Læs mere om museets udstillinger på:

www.moesmus.dk

Bilde fra Johannes Bengedans' krigshåndbog.

Øvrige udstillinger på Moesgård Museum

- ▶ Vikingernes Aros (indtil 30. december 2006)
- ▶ Højfolkets Grave – egekisterne fra Borum Eshøj (til 29. juli 2007)
- ▶ Grauballemanden – og den magiske mose
- ▶ Illerup Ådal – fjendens ansigt
- ▶ Den permanente udstilling om Danmarks stenalder.
- ▶ Runehallen (runesten)

Åbningstider i vinterhalvåret: tirsdag-søndag kl. 10-16, mandag lukket.

Kødets Lyst og Fascination fortsætter

Antikmuseet forlænger

Antikmuseet forlænger deres to særudstillinger indtil 30. november. Åbningstiderne bliver i denne periode også forlænget, så man kan gå på museumsbesøg om søndagen fra 12.00-16.00. Udstillingen *Kødets Lyst - Sex og prostitution* i antikkens Pompeji fortæller om det antikke Romerriges forhold til erotik, hvor erotiske motiver, genstande og symboler var en synlig del af dagligdagen i det offentlige rum – ligesom det er tilfældet i dag.

Fascination - Laokoon og renæssancens kunstnere er en særudstilling i anledning af Renæssanceåret 2006, som Antikmuseet fejrer ved at vise et af kunsthistoriens mest berømte antikke værker: Laokoogruppen, som blev fundet af Michelangelo for 500 år siden. Antikmuseet, Viktor Albecks Vej, bygning 1414 v/Statsbiblioteket, 8000 Århus C. Gratis adgang. Tlf. 8942 2289. Yderligere information om udstillingerne kan findes på museets hjemmeside: www.antikmuseet.dk

OM'er er en ommer

At blande dansk grammatik og ølreklamer sammen... Hele to ting på én gang – det går jo slet ikke.

Nej, Tuborgs "OM'er" er selv en ommer. Når vokalen foran konsonanten er trykstærk, så er der dømt dobbeltkonsonant.

Retskrivningsordbogen har i sin § 8.1 forudseende nok selv illustreret reglen med eksemplet "ølbassen", og jf. § 6 bruger man kun apostroffen til endelser til

forkortelser uden forkortelsespunktum (fx VIP, USA og tv) og visse fremmedord.

Dansk Sprognævn har i Nyt fra Sprognævnet 2006/3 konkluderet at "om'er" kun vil kunne forekomme når der henvises til ordet "om" i flertal, fx "der er to om'er i sætningen". Et parallelt tilfælde er ordet forbier – dannet af ordet forbi, også hér uden apostrof.

Så det er en ommer – *capisce*?!

Julian Jakob

Nye studerende i full academic dress ved indskrivningen til St. Antony's College, Oxford University. Samme tøj bruges til eksamen, og det vil de studerende gerne holde fast i.

Studerende vil have kappe og hat

En Gallup-undersøgelse blandt de studerende ved Oxford University viste at 80 procent ønsker at bevare kravene til påklædning til eksamen. Det indbefatter ud over kappe og hat en hvid skjorte og derudover sorte bukser, sko, strømper og jakke og slips. Mænd skal dog have hvid butterfly frem for sort slips, og kvinder kan variere med nederlag, ligesom jakken er valgfri.

Stjernen over alle schools

FORSKERSKOLE Første danske forskerskole i astrologi

Q Videnskabsministeriet har gruppebevillingen for millioner kroner til etablering af den første danske forskerskole i astrofysik. Det er de to forskergrupper ved Institut for Fysik og Astronomi, ved Københavns Universitet og Niels Bohr Institutet ved Københavns Universitet, der ikke lang forskerskolen i samarbejde med det Nordiske Optiske Teleskop og en række internationale partnere, dertilkommer Oxford University og den europæiske træningsorganisation ESA.

Talentsfulde studerende vil kunne søge optagelse på forskerskolen, og efter et skoleårsskifte på tre år vil de vil de blive ph.d. i astrofysik. Det forventes, at der vil blive uddannet tre og syv forskere.

På grund af sit særligt høje niveau vil forskerskolen også tiltrække en del af de dygtige udenlandske studerende til landet. Skolen leder efter ledere Søren Henriksen fra Aarhus Universitet, der er internationalt kendt for sin forskning i kosmologi og partikelfysik. Ole

Universitetet får mange nye skoler for tiden. Først en School of Business, og måske også en School of Education, men ifølge Information har universitetet også fået seks ministerielle millioner kr. til en forskerskole i astrologi.

Selv om fusionstankerne før har været oppe i de højere luftlag, tyder mange tegn i sol og måne dog på at pengene går til en ny forskerskole i astrofysik.

Flyvevåbnets Officersskole søger

**Dygtig Lektor i engelsk
med initiativ og mod på udfordringer**
i Jønstrup

Når forsvaret head-hunter

Det har før været problematiseret at der mangler et trin på karrierestigen mellem lektor og professor, og på et tidspunkt kunne man da også blive udnævnt til docent. Nu har Flyvevåbnet muligvis knækket nødden. Det har desværre ikke været muligt at få oplyst hvilke øvrige prædikater, våbnet måtte anvende om lektorer af lavere rang.